สนข
สำนักงานนโยบายและแผนการขนส่งและจราจร

โครงการศึกษาจัดทำแผนแม่บท การพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวก ด้านคมนาคมขนส่งสำหรับคนทุกคน

OTP : We make the best for all.

รายงานสรุปสำหรับผู้บริหาร (Executive Summary Report)

เสนอโดย

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี

บริษัท ซี คอนซัลท์ เอ็นจิเนียริ่ง จำกัด

สิงหาคม 2563

คำนำ

สืบเนื่องจากแนวโน้มปี พ.ศ. 2564 ประเทศไทยจะเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุโดยสมบูรณ์ ประกอบกับสถิติการเกิดอุบัติเหตุของประเทศไทยสูงเป็นอันดับต้นของโลก ส่งผลให้จำนวนผู้สูงอายุและคนพิการเพิ่มสูงขึ้น โดยรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2560 กำหนดให้ประชาชนต้องได้รับการดูแลสิทธิเสรีภาพอย่างเท่าเทียมสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2561 - 2580) แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560 - 2564) และแผนพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านคมนาคมขนส่งของไทย พ.ศ. 2558 - 2565 ที่มุ่งเน้นการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพของคน สร้างโอกาส ความเสมอภาคเท่าเทียมกันทางสังคม ซึ่งคณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ 28 กุมภาพันธ์ 2560 รับทราบผลการดำเนินงานด้านการพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกในบริการภาคขนส่งสำหรับคนพิการและผู้สูงอายุของกระทรวงคมนาคม ซึ่งได้กำหนดยุทธศาสตร์การพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกในภาคขนส่งสำหรับคนพิการและผู้สูงอายุ ประกอบด้วย 1) ด้านนโยบายและกฎหมาย 2) ด้านการปรับปรุงโครงสร้างทางกายภาพ 3) ด้านการฝึกอบรมบุคลากรเกี่ยวกับการออกแบบและให้บริการ และ 4) ด้านเทคโนโลยีและนวัตกรรม และมอบหมายให้กระทรวงคมนาคมร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการจัดทำแผนปฏิบัติการ (Action Plan) ของยุทธศาสตร์การพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกในภาคขนส่งสำหรับคนพิการ และผู้สูงอายุให้สอดคล้องกับแผนพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการฉบับที่ 5 (พ.ศ. 2560 - 2564) และแผนผู้สูงอายุแห่งชาติ ฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2545 - 2564) เพื่อให้การขับเคลื่อนแผนดังกล่าวเป็นรูปธรรมและสอดคล้องตามวัตถุประสงค์ที่วางไว้

กระทรวงคมนาคมได้ขับเคลื่อนแผนงานเพื่อยกระดับมาตรฐานบริการภาคการขนส่งให้สามารถรองรับสังคมผู้สูงอายุและยกระดับคุณภาพชีวิตคนพิการให้สอดคล้องตามยุทธศาสตร์การพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกในภาคขนส่งสำหรับคนพิการและผู้สูงอายุ ตามมติคณะรัฐมนตรีกำหนด ประกอบด้วย 1) ด้านนโยบายและกฎหมาย 2) ด้านการปรับปรุงโครงสร้างทางกายภาพ 3) ด้านการฝึกอบรมบุคลากรเกี่ยวกับการออกแบบและให้บริการ และ 4) ด้านเทคโนโลยีและนวัตกรรม

เพื่อสำนักงานนโยบายและแผนการขนส่งและจราจร (สนข.) ดำเนินการตามมติคณะรัฐมนตรีข้างต้น จึงได้ดำเนินการจัดทำ“แผนแม่บทการพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกด้านคมนาคมขนส่งสำหรับคนทุกคน” และ “แผนปฏิบัติการพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกด้านคมนาคมขนส่งสำหรับคนทุกคน (พ.ศ. 2564 - 2580)” ขึ้น เพื่อเป็นกรอบการพัฒนาสู่ “ระบบขนส่งที่เสมอภาคและเท่าเทียม (Inclusive Transport)” และ “ระบบขนส่งสำหรับคนทุกคน (Transport for All)”

รายงานสรุปสำหรับผู้บริหารฉบับนี้ จัดทำขึ้นเพื่อแสดงข้อมูลโดยสรุปเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกด้านคมนาคมขนส่งสำหรับคนทุกคน และแนวทางการดำเนินการของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ภายใต้แผนปฏิบัติการฯ หวังเป็นอย่างยิ่งว่ารายงานฉบับนี้จะเป็นประโยชน์ต่อการขับเคลื่อนการดำเนินงานด้านการจัดสิ่งอำนวยความสะดวกด้านคมนาคมขนส่งสำหรับคนทุกคน เพื่อให้เกิดเครื่องมือและกลไกอันนำไปสู่การพัฒนาและยกระดับระบบคมนาคมขนส่งของประเทศให้มีประสิทธิภาพ เสมอภาค และเท่าเทียมอย่างยั่งยืนต่อไป

สำนักงานนโยบายและแผนการขนส่งและจราจร

สิงหาคม 2563

สารบัญ

		หน้า
คำนำ		**ก**
สารบัญ		**ค**
สารบัญตาราง		**ง**
บทที่ 1	**บทนำ**	**1**
บทที่ 2	**แผนพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกด้านคมนาคมขนส่งสำหรับคนทุกคน**	5
	1. วัตถุประสงค์การจัดทำแผนพัฒนาฯ	5
	2. การศึกษารวบรวม วิเคราะห์และสรุปผลข้อมูลที่เกี่ยวข้องในการจัดทำแผนพัฒนาฯ	5
	3. การกำหนดและวิเคราะห์กลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกด้านคมนาคมขนส่งสำหรับคนทุกคน	7
	4. แผนพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกด้านคมนาคมขนส่งสำหรับคนทุกคน	15
	5. แนวทางแผนพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกด้านคมนาคมขนส่งสำหรับคนทุกคน	16
	6. แผนปฏิบัติการด้านการพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกด้านคมนาคมขนส่งสำหรับคนทุกคน (พ.ศ. 2564 - 2580)	18
	7. การติดตามและประเมินผลโครงการ	43
ภาคผนวก	**คำย่อ**	
	คณะกรรมการ และคณะที่ปรึกษาโครงการ	

สารบัญตาราง

หน้า

ตารางที่ 2 - 1 กลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสียจำแนกตามบทบาทที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกด้านคมนาคมขนส่งสำหรับคนทุกคน 8

ตารางที่ 2 - 2 จำนวนแผนงานและโครงการ/มาตรการ/กิจกรรม สำหรับแนวทางการพัฒนาด้านต่างๆ จำแนกตามระยะเวลาสิ้นสุดการดำเนินงาน 19

ตารางที่ 2 - 3 จำนวนแผนงานสำหรับแผนปฏิบัติการด้านการพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกด้านคมนาคม ขนส่งสำหรับคนทุกคน (พ.ศ. 2564 - 2580) จำแนกในระดับกลยุทธ์ 40

ตารางที่ 2 - 4 ประมาณการกรอบวงเงินลงทุนแผนงานจำแนกตามแนวทางการพัฒนาแต่ละด้าน 42

บทที่ 1
บทนำ

ตามที่ สำนักงานนโยบายและแผนการขนส่งและจราจร (สนข.) เสนอยุทธศาสตร์การพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกและเพิ่มประสิทธิภาพการบริการในภาคขนส่งสำหรับคนพิการและผู้สูงอายุ และคณะรัฐมนตรีได้รับทราบผลการดำเนินงานด้านการพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกในบริการภาคขนส่งสำหรับคนพิการและผู้สูงอายุของกระทรวงคมนาคม ตลอดจนมีมติมอบหมายให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องร่วมกันดำเนินการขับเคลื่อนแผนงาน/กิจกรรมภายใต้ยุทธศาสตร์การพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกและเพิ่มประสิทธิภาพการบริการในภาคขนส่งสำหรับคนพิการและผู้สูงอายุให้เป็นรูปธรรม เมื่อวันที่ 28 กุมภาพันธ์ 2560 นั้น

ภายใต้ยุทธศาสตร์การพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกในภาคขนส่งสำหรับคนพิการและผู้สูงอายุ ประกอบด้วย

1) ด้านนโยบายและกฎหมายที่เกี่ยวข้องในการจัดสิ่งอำนวยความสะดวกและการให้บริการคนพิการและผู้สูงอายุ
2) ด้านการปรับปรุงโครงสร้างทางกายภาพสิ่งอำนวยความสะดวกและยานพาหนะสำหรับคนพิการและผู้สูงอายุ
3) ด้านการฝึกอบรมบุคลากรเกี่ยวกับการจัดสิ่งอำนวยความสะดวกและการให้บริการคนพิการและผู้สูงอายุ
4) ด้านการนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมมาใช้อำนวยความสะดวกแก่คนพิการและผู้สูงอายุ

เพื่อให้การขับเคลื่อนประเด็นสำคัญดังกล่าวสัมฤทธิ์ผลภายใต้แนวคิดการพัฒนาระบบขนส่งที่เข้าถึงอย่างเสมอภาคและเท่าเทียม (Inclusive Transport) และรองรับผู้ใช้งานได้ทุกกลุ่มตามหลักการออกแบบเพื่อทุกคน (Universal Design/Transport for All) และเพื่อให้เกิดเครื่องมือและกลไก อันนำไปสู่การพัฒนาและยกระดับระบบคมนาคมขนส่งของประเทศให้มีประสิทธิภาพ เสมอภาค และเท่าเทียม จึงได้จัดทำแผนพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกด้านคมนาคมขนส่งสำหรับคนทุกคนตามผลการศึกษานี้นั้น

แผนพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกด้านคมนาคมขนส่งสำหรับคนทุกคน มีกรอบในการดำเนินการระหว่างปี พ.ศ. 2564 - 2580 เพื่อให้สอดคล้องกับแผนยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2561 - 2580) โดยมีเป้าหมายหลัก คือ

1) เพื่อให้เป็นกรอบในการดำเนินการพัฒนาสู่ “ระบบขนส่งที่เสมอภาคและเท่าเทียม” (Inclusive Transport) และระบบขนส่งสำหรับทุกคน (Transport for All) ที่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์การพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกและเพิ่มประสิทธิภาพการบริการในภาคขนส่งสำหรับคนพิการและผู้สูงอายุของหน่วยงานภายใต้สังกัดกระทรวงคมนาคม
2) เพื่อพัฒนาศักยภาพบุคลากรภาคขนส่งให้มีความรู้ความเชี่ยวชาญในการตรวจสอบประเมินผลการจัดสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับคนทุกคน และการพัฒนาทักษะการให้บริการแก่คนพิการและผู้สูงอายุ โดยสอดคล้องและเชื่อมโยงกับยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2561 - 2580) แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560 - 2564) และยุทธศาสตร์การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านคมนาคมขนส่งของไทย พ.ศ. 2558 – 2565 ที่มุ่งเน้นให้เกิดการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพของคนและสร้างโอกาสความเสมอภาคเท่าเทียมกันทางสังคม และเป็นไปตามยุทธศาสตร์ทั้ง 4 ด้านข้างต้น เพื่อให้มีความต่อเนื่องกับผลของการพัฒนาและการดำเนินงานของหน่วยงานด้านคมนาคมที่ผ่านมา

การจัดทำ “แผนพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกด้านคมนาคมขนส่งสำหรับคนทุกคน” และ “แผนปฏิบัติการด้านการพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกด้านคมนาคมขนส่งสำหรับคนทุกคน (พ.ศ. 2564 - 2580) ได้นำปัจจัยต่างๆ ที่เกี่ยวข้องมารวบรวมและวิเคราะห์เพื่อศึกษาสภาพปัญหา อุปสรรค จุดแข็ง และจุดอ่อนของการพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกด้านคมนาคมขนส่งสำหรับคนทุกคน รวมทั้งยุทธศาสตร์และนโยบายที่เกี่ยวข้องในระดับต่างๆ ซึ่งเป็นองค์ประกอบหลักที่ใช้ในการกำหนดทิศทางของการดำเนินงานมุ่งสู่ระบบขนส่งที่เสมอภาคและเท่าเทียมของหน่วยงานด้านคมนาคมในอนาคต โดยแผนพัฒนาฯ นี้ ได้กำหนดการพัฒนาออกเป็น 4 ระยะ คือ ระยะเร่งด่วน ระยะยาว ระยะปานกลาง และระยะสั้น โดยเป้าหมายในแผนระยะเร่งด่วนและแผนระยะสั้นจะเป็นแผนงานที่มีความจำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องเร่งรัดในการดำเนินการเพื่อลดปัญหาการเข้าใช้บริการในปัจจุบัน แผนระยะปานกลางเป็นแผนงานที่จะมุ่งเน้นความชัดเจนของการปรับปรุงโครงสร้างพื้นฐาน ยานพาหนะที่จัดให้มีสิ่งอำนวยความสะดวก ด้านคมนาคมขนส่งสำหรับคนทุกคน และแผนระยะยาวเป็นแผนงานที่ต้องใช้ระยะเวลายาวในการดำเนินการ หรือต้องใช้ระยะเวลาในการดำเนินการให้ครบตามจำนวนให้เสร็จสิ้น ซึ่งแผนปฏิบัติการฯ ทั้งหมดดังกล่าวจะมีส่วนสำคัญในการขับเคลื่อนหน่วยงานและพัฒนาบุคลากรให้มีความเหมาะสม สามารถนำมาใช้ในการปฏิบัติและช่วยให้การเข้าถึงระบบขนส่งสำหรับคนทุกคนสะดวกขึ้น

องค์ประกอบของแผนพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกด้านคมนาคมขนส่งสำหรับคนทุกคน ประกอบด้วย 3 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 แผนพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกด้านคมนาคมขนส่งสำหรับคนทุกคน

ส่วนที่ 2 แผนปฏิบัติการด้านการพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกด้านคมนาคมขนส่งสำหรับคนทุกคน (พ.ศ. 2564 - 2580)

ส่วนที่ 3 ข้อเสนอแนะแนวทางการติดตามและประเมินผล

แผนการพัฒนาระบบคมนาคมขนส่งที่ทุกคนสามารถเข้าถึงและใช้ประโยชน์ได้อย่างเสมอภาค (Inclusive Transport) ประกอบไปด้วยแนวทางการพัฒนา 4 ด้าน คือ

- **แนวทางการพัฒนาที่ 1 ด้านการพัฒนานโยบายและกฎหมายด้านคมนาคมขนส่งสำหรับคนทุกคน :**

การปรับปรุงและพัฒนานโยบายและกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการจัดสิ่งอำนวยความสะดวกและการให้บริการด้านคมนาคมขนส่งสำหรับคนทุกคน การพัฒนาและปรับปรุงกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับคุณภาพการให้บริการของระบบขนส่งสาธารณะสำหรับคนทุกคน

- **แนวทางการพัฒนาที่ 2 ด้านการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและระบบการบริการด้านคมนาคมขนส่งสำหรับคนทุกคน :**

การปรับปรุงและพัฒนาโครงสร้างทางกายภาพ สิ่งอำนวยความสะดวกและยานพาหนะสำหรับคนพิการและผู้สูงอายุ ให้เป็นไปตามข้อกฎหมายและหลักการออกแบบและบริการเพื่อคนทุกคน

- **แนวทางการพัฒนาที่ 3 ด้านการพัฒนาบุคลากรและองค์กรด้านคมนาคมขนส่งสำหรับคนทุกคน :**

การพัฒนาบุคลากรของกระทรวงคมนาคมให้มีความรู้เกี่ยวกับการจัดสิ่งอำนวยความสะดวกและการให้บริการสำหรับคนทุกคน และให้มีความสามารถในการให้บริการ รวมทั้งการพัฒนาองค์กรให้สามารถบริหารจัดการสิ่งอำนวยความสะดวกด้านคมนาคมขนส่งสำหรับคนทุกคนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

- **แนวทางการพัฒนาที่ 4 ด้านการพัฒนา ส่งเสริม และประยุกต์ใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมของสิ่งอำนวยความสะดวกด้านคมนาคมขนส่งสำหรับคนทุกคน :**

การพัฒนาและส่งเสริมการนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมมาประยุกต์ใช้อำนวยความสะดวกในการเดินทางเพื่อคนทุกคน

โดยแนวทางการพัฒนาทั้ง 4 ด้าน ประกอบด้วย 66 แผนงาน ซึ่งสามารถแบ่งระยะของการลงทุนออกเป็น 4 ช่วง โดยแผนงานส่วนมากจะเริ่มต้นดำเนินการในระยะเร่งด่วนและระยะสั้น และดำเนินการ

ต่อเนื่องไปจนถึงระยะกลางและสิ้นสุดที่ระยะยาว แผนงานซึ่งได้มีการจำแนกโดยวิธีนับปีที่สิ้นสุดของโครงการประกอบด้วย

1) แผนระยะเร่งด่วน (พ.ศ. 2564 - 2565) จำนวน 7 แผนงาน
2) แผนระยะสั้น (พ.ศ. 2566 - 2570) จำนวน 8 แผนงาน
3) แผนระยะกลาง (พ.ศ. 2571 - 2575) จำนวน 11 แผนงาน
4) แผนระยะยาว (พ.ศ. 2576 - 2580) จำนวน 40 แผนงาน

โดยแผนพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกด้านคมนาคมขนส่งสำหรับคนทุกคน ทั้ง 4 แนวทางการพัฒนา มีกรอบวงเงินลงทุนในระหว่างปี พ.ศ. 2564 - 2580 รวมทั้งสิ้นประมาณ 10,889 ล้านบาท ซึ่งแบ่งระยะของการลงทุนออกเป็นช่วง โดยช่วงที่ 1 พ.ศ. 2564 - 2565 (ระยะเร่งด่วน) มีระยะเวลาของช่วงการลงทุน 2 ปี และ ในส่วนของช่วงที่ 2 พ.ศ. 2566 - 2570 (ระยะสั้น) ช่วงที่ 3 พ.ศ. 2571 - 2575 (ระยะกลาง) และช่วงที่ 4 พ.ศ. 2576 - 2580 (ระยะยาว) ซึ่งจะมีระยะเวลาของช่วงการลงทุนช่วงละ 5 ปี โดยแนวทางการพัฒนาที่ต้องใช้เงินลงทุนสูงที่สุด ได้แก่ แนวทางการพัฒนาที่ 2 ด้านการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและระบบการบริการด้านคมนาคมขนส่งสำหรับคนทุกคน โดยคาดว่าจะต้องใช้เงินลงทุนประมาณ 7,446 ล้านบาท รองลงมา คือ แนวทางการพัฒนาที่ 4 ด้านการพัฒนา ส่งเสริม และประยุกต์ใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมของสิ่งอำนวยความสะดวกด้านคมนาคมขนส่งสำหรับคนทุกคน โดยคาดว่าจะต้องใช้เงินลงทุนประมาณ 2,201 ล้านบาท แนวทางการพัฒนาที่ 3 ด้านการพัฒนาบุคลากรและองค์กรด้านคมนาคมขนส่งสำหรับคนทุกคน 1,217 ล้านบาท และแนวทางการพัฒนาที่ 1 ด้านการพัฒนานโยบายและกฎหมายด้านคมนาคมขนส่งสำหรับคนทุกคน 25 ล้านบาท ตามลำดับ ตลอดระยะเวลาของแผนพัฒนาฯ นี้

การจัดทำแผนพัฒนาฯ และแผนปฏิบัติการฯ นี้ จะเป็นกรอบชี้นำการดำเนินงานของทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการจัดให้มีบริการขนส่งที่ได้มาตรฐาน ทั้งมาตรฐานของยานพาหนะ มาตรฐานอาคารสถานที่ และมาตรฐานบุคลากร ครอบคลุมบริการขนส่งทั่วทุกภูมิภาค ภายใต้แนวคิดการพัฒนาระบบขนส่งที่เข้าถึงอย่างเสมอภาคและเท่าเทียม (Inclusive Transport) และรองรับผู้ใช้งานได้ทุกกลุ่มตามหลักการออกแบบเพื่อทุกคน (Universal Design/Transport for All) และแผนฯ ทั้งหมดดังกล่าวจะช่วยให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องสามารถมีแนวทางในการดำเนินการตามแผนงานต่างๆ ได้อย่างชัดเจน เนื่องจากจะมีรายละเอียดต่างๆ ครบถ้วน เช่น ระยะเวลาดำเนินการ งบประมาณ หน่วยงานหลัก หน่วยงานสนับสนุน ตัวชี้วัด รายละเอียดของแต่ละแผนงาน เป็นต้น เพื่อให้เกิดเครื่องมือและกลไกอันนำไปสู่การพัฒนาและยกระดับระบบคมนาคมขนส่งของประเทศให้มีประสิทธิภาพ เสมอภาค และเท่าเทียมอย่างยั่งยืน

บทที่ 2
แผนพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกด้านคมนาคมขนส่งสำหรับคนทุกคน

1. วัตถุประสงค์ของการจัดทำแผนพัฒนาฯ

เพื่อจัดทำแผนพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกด้านคมนาคมขนส่งสำหรับคนทุกคน สำหรับเป็นกรอบในการดำเนินการพัฒนาสู่ “ระบบขนส่งที่เสมอภาคและเท่าเทียม” (Inclusive Transport) และระบบขนส่งสำหรับคนทุกคน (Transport for All) ที่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์การพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกและเพิ่มประสิทธิภาพการบริการในภาคขนส่งสำหรับคนพิการและผู้สูงอายุ

2. การศึกษารวบรวม วิเคราะห์และสรุปผลข้อมูลที่เกี่ยวข้องในการจัดทำแผนพัฒนาฯ

การทบทวนข้อมูลทุติยภูมิเพื่อสรุปสิ่งที่ได้ดำเนินการไปแล้วในช่วงที่ผ่านมาหรือข้อมูลที่มีอยู่ในปัจจุบัน เพื่อที่จะได้ต่อยอดต่อไปในอนาคต หรือหาทางลดข้อจำกัดดังกล่าว ประกอบด้วย กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการจัดสิ่งอำนวยความสะดวกด้านการเดินทางสำหรับคนทุกคน แผนยุทธศาสตร์ นโยบายและแผนพัฒนาที่เกี่ยวข้อง มาตรฐานและคู่มือที่เกี่ยวข้องกับการจัดสิ่งอำนวยความสะดวกด้านการเดินทางและการให้ความช่วยเหลือสำหรับคนทุกคน ผลการศึกษาโครงการที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนตัวอย่างที่ดี (Best Practices) จากต่างประเทศ

1) การวิเคราะห์สถานการณ์ผู้สูงอายุในปัจจุบันของประเทศไทย

สำหรับผู้สูงอายุ ซึ่งหมายถึง ประชากรที่มีอายุตั้งแต่ 60 ปีขึ้นไป เมื่อพิจารณาจากรายงานสถานการณ์ผู้สูงอายุไทย พ.ศ. 2559 จัดทำโดย คณะกรรมการผู้สูงอายุแห่งชาติ (กผส.) ได้ระบุว่า ในปีดังกล่าวมีผู้สูงอายุที่ไม่สามารถปฏิบัติกิจวัตรพื้นฐานได้ด้วยตนเองหรืออยู่ในภาวะพึ่งพิง ประมาณร้อยละ 3.8 ของจำนวนผู้สูงอายุทั้งหมด นั่นหมายถึงยังมีผู้สูงอายุอีกจำนวนกว่าร้อยละ 96.2 ที่อยู่ในภาวะที่สามารถช่วยเหลือตัวเองได้และยังมีความต้องการในการเดินทางในกิจวัตรประจำวัน ทั้งนี้เมื่อพิจารณาจำนวนประชากรผู้สูงอายุพบว่าได้เพิ่มจำนวน ในทุก ๆ ปี โดยจากข้อมูลสถิติจำนวนผู้สูงอายุในประเทศไทยปี พ.ศ. 2560 รวบรวมโดยกรมกิจการผู้สูงอายุ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ พบว่า ในปี พ.ศ. 2560 ประเทศไทยมีจำนวนประชากรผู้สูงอายุ 60 ปีขึ้นไปรวม 10,225,322 คน คิดเป็นร้อยละ 15.47 ของจำนวนประชากรทั้งหมด

2) การวิเคราะห์สถานการณ์คนพิการในปัจจุบันของประเทศไทย

สำหรับสถานการณ์ของคนพิการ พบว่า จากรายงานข้อมูลสถานการณ์ด้านคนพิการในประเทศไทย โดยกรมส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ พบว่า ในปีพ.ศ. 2560 มีจำนวนคนพิการที่ได้รับการออกบัตรประจำตัวคนพิการจำนวน 1,808,524 คน หรือคิดเป็นร้อยละ 2.67 ของประชากรทั้งประเทศ โดยมีสัดส่วนของคนพิการแบ่งออกเป็น 7 ประเภท ได้แก่ คนพิการทางการเคลื่อนไหวหรือทางร่างกาย (ร้อยละ 48.69) คนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย (ร้อยละ 18.37) คนพิการทางการเห็น (ร้อยละ 10.35) คนพิการทางจิตใจหรือพฤติกรรม (ร้อยละ 7.46) คนพิการทางสติปัญญา (ร้อยละ 7.00) คนพิการทางออทิสติก (ร้อยละ 0.58) คนพิการทางการเรียนรู้ (ร้อยละ 0.48) จากสัดส่วนดังกล่าวหากพิจารณากลุ่มคนพิการที่สามารถเดินทางด้วยตนเองใน 4 กลุ่ม คือ คนพิการทางการเห็น คนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย คนพิการทางการเคลื่อนไหวหรือทางร่างกาย คนพิการทาง การเรียนรู้และออทิสติก ซึ่งถือว่าเป็นกลุ่มที่มีแนวโน้มจะสามารถใช้ระบบขนส่งสาธารณะในการเดินทางมีอยู่มากถึง ร้อยละ 78.47 นอกจากนั้นยังพบว่าในปี พ.ศ. 2560 มีคนพิการที่เป็นผู้สูงอายุในประเทศไทยประมาณ 909,582 คน

3) การคาดการณ์จำนวนคนพิการและผู้สูงอายุและแนวโน้มการเดินทางโดยระบบขนส่งสาธารณะที่ต้องการในอนาคต

จากข้อมูลปี พ.ศ. 2558 มีสัดส่วนผู้ใช้ระบบขนส่งสาธารณะในการเดินทางในกรุงเทพฯ และปริมณฑล ร้อยละ 31.28 สัดส่วนผู้ใช้ระบบขนส่งสาธารณะในการเดินทางระหว่างเมือง ร้อยละ 50.28 และมีสัดส่วนประชากรคนพิการและผู้สูงอายุประมาณร้อยละ 17 โดยในปี พ.ศ. 2575 กระทรวงคมนาคมมีเป้าหมายที่จะเพิ่มสัดส่วนผู้ใช้ระบบขนส่งสาธารณะในการเดินทางในกรุงเทพฯ และปริมณฑล และผู้ใช้ระบบขนส่งสาธารณะในการเดินทางระหว่างเมืองเป็นร้อยละ 50.28 และ 61.12 ตามลำดับ ดังนั้นเมื่อสัดส่วนของผู้ใช้บริการระบบขนส่งสาธารณะได้เพิ่มมากขึ้น กลุ่มผู้ใช้บริการที่เป็นผู้สูงอายุก็จะมีสัดส่วนเพิ่มขึ้นตามสัดส่วนประชากรสูงอายุด้วย เมื่อพิจารณาเปรียบเทียบสัดส่วนคนพิการและผู้สูงอายุในอดีตตั้งแต่ปี พ.ศ. 2553 ซึ่งเท่ากับ ร้อยละ 15.2 และปี พ.ศ. 2559 ซึ่งเท่ากับร้อยละ 19.1 ในการจัดเตรียมสิ่งอำนวยความสะดวกของระบบขนส่งสาธารณะสำหรับคนพิการและผู้สูงอายุ ควรจะต้องจัดเตรียมไว้ให้ครอบคลุมกับสัดส่วนของประชากรคนพิการและผู้สูงอายุที่มีมากขึ้นเป็น ร้อยละ 22.3 ในปี พ.ศ. 2564 และร้อยละ 29.1 ในปี พ.ศ. 2574

3. การกำหนดและวิเคราะห์กลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกด้านคมนาคมขนส่งสำหรับคนทุกคน

ในการศึกษาจัดทำแผนพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกด้านคมนาคมขนส่งสำหรับคนทุกคน ได้แบ่งผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกด้านคมนาคมขนส่งสำหรับคนทุกคน ออกเป็น 4 กลุ่ม ตามบทบาท ได้แก่ (1) ผู้ใช้บริการ (2) ผู้ให้บริการ (3) ผู้กำหนดนโยบายและกฎหมาย และ (4) ผู้เชี่ยวชาญ ดังแสดงใน **ตารางที่ 2-1** ซึ่งความหมายของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียแต่ละกลุ่มในการศึกษาจัดทำแผนฯ มีดังนี้

- **ผู้ใช้บริการ** หมายถึง ผู้ที่มีความต้องการการเดินทาง หรือมาใช้บริการขนส่งสาธารณะ ทั้งระบบขนส่งทางถนน ขนส่งทางราง ขนส่งทางน้ำ และขนส่งทางอากาศ ในที่นี้จะแบ่งออกเป็น 1) กลุ่มคนพิการ ได้แก่ คนพิการทางการเห็น คนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย คนพิการทางการเคลื่อนไหวหรือทางร่างกาย คนพิการทางจิตใจหรือพฤติกรรม คนพิการทางสติปัญญา คนพิการทางการเรียนรู้ และคนพิการทางออทิสติก 2) กลุ่มผู้สูงอายุ และ 3) กลุ่มอื่น ๆ ที่ต้องการความช่วยเหลือพิเศษขณะเดินทาง
- **ผู้ให้บริการ** หมายถึง หน่วยงานราชการ รัฐวิสาหกิจ และอื่น ๆ ที่ดำเนินงานเกี่ยวข้องกับการให้บริการขนส่งสาธารณะ ทั้งระบบขนส่งทางถนน ขนส่งทางราง ขนส่งทางน้ำ และขนส่งทางอากาศ ที่ต้องกำกับดูแลพัฒนาปรับปรุงสิ่งอำนวยความสะดวกด้านคมนาคมขนส่งสำหรับคนทุกคน ในโครงสร้างพื้นฐาน อาคารผู้โดยสาร สถานที่ ยานพาหนะ และการเชื่อมต่อการเดินทาง หรืออย่างใดอย่างหนึ่ง เพื่อตอบสนองความต้องการของผู้ใช้บริการ ซึ่งครอบคลุมทั้งผู้บริหารการบริการ และผู้ปฏิบัติงานบริการหรือพนักงานบริการ ได้แก่ กรมการขนส่งทางบก การรถไฟฟ้าขนส่งมวลชนแห่งประเทศไทย กรมเจ้าท่า บริษัท ท่าอากาศยานไทย จำกัด (มหาชน) เป็นต้น
- **ผู้กำหนดนโยบายและกฎหมาย** หมายถึง บุคคล หรือหน่วยงานที่มีหน้าที่ในการกำหนดนโยบายที่เกี่ยวข้องกับการดูแล พัฒนาปรับปรุงสิ่งอำนวยความสะดวกด้านคมนาคมขนส่งสำหรับคนทุกคน และบุคคล หน่วยงานที่มีหน้าที่ในการกำกับดูแล หรือการออกกฎหมายที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ สำนักงานปลัดกระทรวงคมนาคม สำนักงานนโยบายและแผนการขนส่งและจราจร เป็นต้น
- **ผู้เชี่ยวชาญ** หมายถึง บุคคล หรือกลุ่มบุคคล หรือหน่วยงานที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญ ความเข้าใจในการให้บริการ มีประสบการณ์เกี่ยวกับคนพิการ ผู้สูงอายุ และเด็ก ทั้งด้านการขนส่งสาธารณะ ด้านการออกแบบ ด้านวิศวกรรม ด้านกฎหมาย และอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการให้บริการสำหรับคนทุกคน

ตารางที่ 2 – 1 กลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสียจำแนกตามบทบาทที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกด้านคมนาคมขนส่งสำหรับคนทุกคน

บทบาทของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย	กลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย
1. ผู้ใช้บริการ	คนพิการ ได้แก่ คนพิการทางการเห็น คนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย คนพิการทางการเคลื่อนไหวหรือทางร่างกาย คนพิการทางจิตใจหรือพฤติกรรม คนพิการทางสติปัญญา คนพิการทางการเรียนรู้ และคนพิการทางออทิสติก ผู้สูงอายุ เด็กเล็ก และบุคคลที่ต้องการความช่วยเหลือพิเศษขณะเดินทาง
2. ผู้ให้บริการ	<u>ระบบขนส่งสาธารณะทางถนน</u> กรมการขนส่งทางบก บริษัท ขนส่ง จำกัด องค์การขนส่งมวลชนกรุงเทพ <u>ระบบขนส่งสาธารณะทางราง</u> การรถไฟแห่งประเทศไทย การรถไฟฟ้าขนส่งมวลชนแห่งประเทศไทย บริษัท รถไฟฟ้า ร.ฟ.ท. จำกัด <u>ระบบขนส่งสาธารณะทางน้ำ</u> กรมเจ้าท่า <u>ระบบขนส่งสาธารณะทางอากาศ</u> กรมท่าอากาศยาน บริษัท ท่าอากาศยานไทย จำกัด (มหาชน) สถาบันการบินพลเรือน บริษัท การบินไทย จำกัด (มหาชน) บริษัท ไทยสมายล์แอร์เวย์ จำกัด <u>หน่วยงานด้านงานทาง</u> กรมทางหลวง กรมทางหลวงชนบท การทางพิเศษแห่งประเทศไทย <u>หน่วยงานที่ให้บริการขนส่งสาธารณะอื่น ๆ</u> องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้ประกอบการเอกชนในภาคขนส่ง <u>หน่วยงานสังกัดกระทรวงคมนาคม ที่มีหน้าที่อื่น ๆ</u> การท่าเรือแห่งประเทศไทย บริษัท วิทยุการบินแห่งประเทศไทย จำกัด โรงแรมท่าอากาศยาน บริษัท ไทย-อะมาดิอุส เซาท์อีสต์เอเชีย จำกัด
3. ผู้กำหนดนโยบายและกฎหมาย	สำนักงานรัฐมนตรี สำนักงานปลัดกระทรวงคมนาคม สำนักงานนโยบายและแผนการขนส่งและจราจร กรมการขนส่งทางบก กรมเจ้าท่า กรมท่าอากาศยาน สำนักงานการบินพลเรือนแห่งประเทศไทย
4. ผู้เชี่ยวชาญ	• ด้านการขนส่งและจราจร ได้แก่ คณะ/สาขาวิชาด้านวิศวกรรมขนส่งจากสถาบันการศึกษา • ด้านการออกแบบสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับคนพิการและผู้สูงอายุ ได้แก่ ผู้ออกแบบอาคาร สถานที่ สถานีบริการขนส่งสาธารณะ

บทบาทของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย	กลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย
	• ด้านคนพิการ ได้แก่ สมาคมคนพิการ สถาบันการศึกษาที่มีการเรียนการสอนในเรื่องคนพิการ • ด้านผู้สูงอายุ ได้แก่ สมาคม ชมรม หน่วยงานที่มีการเรียน การสอน การอบรม ในเรื่องผู้สูงอายุ • ด้านกฎหมายและสิทธิของคนพิการและผู้สูงอายุ ได้แก่ นักกฎหมาย หน่วยงานกำกับกฎหมายภายใต้สังกัดกระทรวงคมนาคม หรืออื่น ๆ

จาก **ตารางที่ 2-1** ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่เป็นหน่วยงานท้องถิ่น เช่น องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ฯลฯ จะทำหน้าที่บริหารจัดการระบบขนส่งในต่างจังหวัดที่อยู่ในพื้นที่รับผิดชอบ เช่น สถานีขนส่งผู้โดยสาร และท่าเรือ เป็นต้น ส่วนผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภาคเอกชนก็จะเป็นผู้ให้บริการเสริมในภาคขนส่ง

ทั้งนี้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่ทำหน้าที่กำหนดนโยบาย (Policy Makers) จะเป็นหน่วยงานภาครัฐ ได้แก่

- สำนักงานนโยบายและแผนการขนส่งและจราจร (สนข.) มีพันธกิจของหน่วยงาน คือ เสนอแนะนโยบาย มาตรการ มาตรฐาน และบูรณาการจัดทำแผนด้านการขนส่งและจราจร
- สำนักงานปลัดกระทรวงคมนาคม (สปค.) มีพันธกิจของหน่วยงาน คือ บริหารและพัฒนานโยบาย ยุทธศาสตร์ แผนงาน งบประมาณ การตรวจสอบและติดตามประเมินผลเพื่อขับเคลื่อนการพัฒนาระบบขนส่งของประเทศ
- กรมการขนส่งทางบก (ขบ.) มีพันธกิจของหน่วยงาน คือ กำกับดูแลระบบขนส่งทางถนนให้ได้มาตรฐานและมีความปลอดภัย
- กรมเจ้าท่า (จท.) มีพันธกิจของหน่วยงาน คือ กำกับดูแล ส่งเสริม การพัฒนาระบบการขนส่งทางน้ำและพาณิชยนาวีให้มีประสิทธิภาพ และให้มีการเชื่อมต่อกับระบบขนส่งอื่น ๆ เพื่อให้ประชาชนผู้ใช้บริการได้รับความสะดวก รวดเร็ว ทั่วถึง และปลอดภัย
- กรมท่าอากาศยาน (ทย.) มีพันธกิจของหน่วยงาน คือ พัฒนาและยกระดับคุณภาพการบริการด้านการขนส่งทางอากาศของประเทศ รวมถึงปรับปรุงและพัฒนาท่าอากาศยานที่อยู่ในความรับผิดชอบให้มีประสิทธิภาพสูงสุด

ในส่วนของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่ทำหน้าที่กำหนดกฎหมาย (Regulators) ได้แก่

- สำนักงานนโยบายและแผนการขนส่งและจราจร (สนข.) มีภารกิจของหน่วยงานและมีอำนาจในการดำเนินการตามกฎหมายว่าด้วยคณะกรรมการจัดระบบการจราจรทางบกและกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง
- สำนักงานปลัดกระทรวงคมนาคม (สปค.) มีส่วนหนึ่งของพันธกิจของหน่วยงานที่เกี่ยวกับด้านการปรับปรุงพัฒนาระบบกฎหมายเพื่อสนับสนุนการบริหารนโยบายคมนาคมได้อย่างเป็นผลสำเร็จ และมีอำนาจหน้าที่ในการดำเนินการเกี่ยวกับกฎหมายในความรับผิดชอบของกระทรวงและกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งงานนิติกรรมสัญญา งานที่เกี่ยวกับความรับผิดทางแพ่งและอาญา งานคดีปกครอง และงานคดีอื่นที่อยู่ในอำนาจของกระทรวง
- กรมทางหลวง (ทล.) มีอำนาจหน้าที่ในการดำเนินการตามกฎหมายว่าด้วยทางหลวงเฉพาะในส่วนที่เกี่ยวกับทางหลวงพิเศษ ทางหลวงแผ่นดิน และทางหลวงสัมปทาน รวมทั้งกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง
- กรมทางหลวงชนบท (ทช.) มีอำนาจหน้าที่ในการดำเนินการตามกฎหมายว่าด้วยทางหลวงเฉพาะในส่วนที่เกี่ยวกับทางหลวงชนบท รวมทั้งกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง
- กรมการขนส่งทางบก (ขบ.) มีภารกิจเกี่ยวกับการกำกับดูแล ตรวจสอบ ตรวจตรา ให้มีการปฏิบัติตามกฎหมาย กฎ ระเบียบ และมีอำนาจหน้าที่ในการดำเนินการตามกฎหมายว่าด้วยการขนส่งทางบก กฎหมายว่าด้วยรถยนต์ และกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง
- กรมเจ้าท่า (จท.) มีพันธกิจของหน่วยงาน ในการดำเนินการตามกฎหมายว่าด้วยการเดินเรือในน่านน้ำไทย กฎหมายว่าด้วยการป้องกันเรือโดนกัน กฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมพาณิชยนาวี กฎหมายว่าด้วยการขนส่งต่อเนื่องหลายรูปแบบ และกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง
- กรมท่าอากาศยาน (ทย.) มีอำนาจหน้าที่ในการดำเนินกิจการท่าอากาศยานที่อยู่ในความรับผิดชอบ ให้เป็นไปโดยถูกต้องตามกฎหมาย ถูกหลักเศรษฐกิจ และเพียงพอต่อความต้องการของผู้ใช้บริการ และให้ได้มาตรฐานสากล
- สำนักงานการบินพลเรือนแห่งประเทศไทย (กพท.) มีอำนาจหน้าที่ในการเสนอแนะต่อรัฐมนตรีในการออกกฎกระทรวงตามกฎหมายว่าด้วยการเดินอากาศ จัดระเบียบการบินพลเรือน รวมทั้งกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขเกี่ยวกับการใช้น่านฟ้าให้เกิดความปลอดภัยและมีประสิทธิภาพสูงสุด
- กรมการขนส่งทางราง (ขร.) มีหน้าที่ในการกำกับดูแลระบบขนส่งทางรางทั้งประเทศให้มีมาตรฐานเดียวกัน รวมถึงการเสนอแนะนโยบาย ยุทธศาสตร์ แผนงานการกำกับดูแลให้เป็นมาตรฐาน อีกทั้ง

การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานการขนส่งทางรางของประเทศให้สามารถแข่งขันและเชื่อมต่อการขนส่งรูปแบบอื่นและประเทศเพื่อนบ้านได้

นอกจากการกำหนด กำกับดูแลด้านนโยบายและกฎหมายแล้ว หน่วยงานของรัฐยังทำหน้าที่เป็นผู้ให้บริการภาคขนส่ง (Operator) อีกด้วย ตัวอย่างเช่น บริษัท ท่าอากาศยานไทย จำกัด (มหาชน) บริษัท การบินไทย จำกัด (มหาชน) ทำหน้าที่เป็นผู้ให้บริการการขนส่งทางอากาศ การรถไฟแห่งประเทศไทย ทำหน้าที่เป็นผู้ให้บริการ การขนส่งทางรถไฟ การรถไฟฟ้าขนส่งมวลชนแห่งประเทศไทย ทำหน้าที่เป็นผู้ให้บริการรถไฟฟ้า องค์การขนส่งมวลชนกรุงเทพ (ขสมก.) ทำหน้าที่เป็นผู้ให้บริการรถโดยสารประจำทาง กรมทางหลวง กรมทางหลวงชนบท และ การทางพิเศษแห่งประเทศไทย ทำหน้าที่เป็นผู้ให้บริการโครงข่ายถนนประเภทต่าง ๆ เป็นต้น

ส่วนภาคเอกชนจะทำหน้าที่เป็นผู้ให้บริการภาคขนส่ง (Operator) เท่านั้น เช่น ผู้ให้บริการรถร่วม ขสมก. และผู้ให้บริการรถร่วม บขส. ซึ่งเป็นเอกชนที่ให้บริการรถโดยสารร่วมกับ ขสมก. และ บขส. ตามลำดับ บริษัท เรือด่วนเจ้าพระยา จำกัด เป็นเอกชนที่ให้บริการเรือโดยสาร บริษัท การบินกรุงเทพ จำกัด เป็นเอกชนที่ให้บริการการขนส่งทางอากาศ เป็นต้น

ส่วนผู้ใช้บริการ (User) จะพิจารณาคนทุกกลุ่มในสังคมที่ใช้บริการระบบคมนาคมขนส่งสาธารณะ ประกอบด้วย คนพิการ ผู้สูงอายุ เด็ก และบุคคลที่ต้องการความช่วยเหลือพิเศษขณะเดินทาง

การรับฟังความคิดเห็นจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

การรับฟังความคิดเห็นจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเพื่อรับฟังข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะจากภาคส่วนเกี่ยวข้อง อันจะเป็นประโยชน์ในการนำไปประกอบการพิจารณาตัดสินใจในแต่ละขั้นตอนของการศึกษา ซึ่งจะช่วยให้การพัฒนาจัดทำแผนพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกด้านคมนาคมขนส่งสำหรับคนทุกคนเกิดประโยชน์สูงสุดต่อส่วนรวม และก่อให้เกิดช่องทางในการสื่อสารระหว่างภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง อันจะเป็นประโยชน์ต่อการนำแผนพัฒนาฯ นี้ ไปดำเนินการอย่างเป็นรูปธรรมในอนาคต

กิจกรรมการสัมมนารับฟังความคิดเห็นจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ประกอบด้วย

1) กิจกรรมการสัมมนารับฟังความคิดเห็นและประชาสัมพันธ์โครงการ ครั้งที่ 1 เพื่อการประชาสัมพันธ์โครงการและนำเสนอแผนการดำเนินงาน และเพื่อให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องได้ร่วมให้ข้อคิดเห็นและเสนอแนะแนวทางการทำงานโครงการ
2) กิจกรรมการสัมมนารับฟังความคิดเห็นและประชาสัมพันธ์โครงการ ครั้งที่ 2 เพื่อนำเสนอร่างแผนฯ และความคืบหน้าการดำเนินงาน และให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องได้ร่วมให้ข้อคิดเห็นและเสนอแนะ.

ต่อร่างแผนพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกด้านคมนาคมขนส่งสำหรับคนทุกคน รวมไปถึงการนำเสนอแผนโครงการเพื่อจะรวบรวมเป็นแผนที่สมบูรณ์ก่อนจะนำเสนอต่อไป

3) กิจกรรมการประชุมกลุ่มย่อยเพื่อระดมสมอง (Focus Group) เพื่อรวบรวมความคิดเห็น ข้อเสนอแนะต่าง ๆ ในแผนพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกด้านคมนาคมขนส่งสำหรับคนทุกคน เป็นขั้นตอนในการนำเสนอร่างแผนพัฒนาฯ ให้กับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียกับการจัดสิ่งอำนวยความสะดวกด้านการเดินทางและการบริการภาคขนส่งสำหรับคนทุกคน และรับฟังความคิดเห็นจากกลุ่มคนเหล่านั้น ประกอบด้วย การจัดประชุมกลุ่มย่อย (Focus Group) แยกตามกลุ่มคนที่เกี่ยวข้อง ประกอบด้วย (1) ผู้ใช้บริการ (2) ผู้ให้บริการ (3) ผู้กำหนดนโยบายและกฎหมาย และ (4) ผู้เชี่ยวชาญ ความคิดเห็นทั้งหมดได้นำมาใช้ปรับปรุงร่างแผนพัฒนาฯ ที่จัดทำขึ้น ซึ่งจะช่วยให้แผนพัฒนาฯ มีความถูกต้องและสอดคล้องกับความต้องการของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียอย่างแท้จริง

สรุปข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะจากผู้เข้าร่วมประชุมกลุ่มผู้ใช้บริการ

ผู้เข้าร่วมประชุมกลุ่มผู้ใช้บริการ ได้แสดงข้อคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดทำแผนพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวก ด้านคมนาคมขนส่งสำหรับคนทุกคน ของโครงการศึกษาฯ สรุปสาระสำคัญ ได้ดังนี้

- จากวิสัยทัศน์ของแผนแม่บทฯ ที่ระบุว่า “ระบบขนส่งที่เสมอภาคและเท่าเทียม (Inclusive Transport)” และ “ระบบขนส่งสำหรับคนทุกคน (Transport for All)” ควรรวมให้เป็นข้อความเดียวกัน จากพันธกิจข้อ 1 2 และ 3 ควรเพิ่มเติมคำว่า “อย่างเท่าเทียม” ในส่วนท้ายของทุกข้อเหล่านี้
- จากเป้าประสงค์ข้อ 5 ของแผนพัฒนาฯ ที่ระบุว่า “5. การพัฒนาองค์ความรู้ของบุคลากร และการช่วยเหลือที่สมเหตุสมผลในการเดินทางด้วยระบบขนส่งสาธารณะ” ควรนำประเด็นการให้บริการมาเป็นส่วนหนึ่งด้วย โดยแก้ไขเป็น “การพัฒนาองค์ความรู้ของบุคลากร การบริการ และการช่วยเหลือที่สมเหตุสมผลในการเดินทางด้วยระบบขนส่งสาธารณะ”
- จากเป้าประสงค์ข้อ 6 ของแผนพัฒนาฯ ที่ระบุว่า “6. การพัฒนาเทคโนโลยี และนวัตกรรมสิ่งอำนวยความสะดวกให้คนทุกคนเข้าถึงได้” ควรแก้ไขเป็น “การพัฒนาเทคโนโลยี และนวัตกรรมสิ่งอำนวย ความสะดวกในการบริการให้คนทุกคนสามารถเข้าถึงได้”
- ควรเน้นในเรื่องของโครงสร้างพื้นฐานและการพัฒนาระบบแอพพลิเคชั่นในการเข้าถึงข้อมูล ซึ่งถ้าทำให้เข้าถึงได้ทุกคนก็จะทำให้เกิดความมั่นใจขึ้น
- ควรส่งเสริมให้มีการอบรมพนักงานขับรถ และเจ้าหน้าที่ เช่น พนักงานเดินตั๋วรถโดยสารประจำทางให้มีความสามารถช่วยเหลือคนพิการได้

- ควรสร้างกลไกเพื่อให้เกิดความร่วมมือหรือบูรณาการระหว่างหน่วยงานหรือสถาบันการศึกษาที่สร้างสรรค์เทคโนโลยีและนวัตกรรม และกระทรวงคมนาคมหรือผู้ให้บริการภาคขนส่งเพื่อให้เกิดการวิจัย พัฒนา คัดเลือก และประยุกต์ใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรม

สรุปข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะจากผู้เข้าร่วมประชุมกลุ่มผู้กำหนดนโยบายและกฎหมาย (Policy and lawmaker)

ผู้เข้าร่วมประชุมกลุ่มผู้กำหนดนโยบายและกฎหมาย ได้แสดงข้อคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดทำแผนพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกด้านคมนาคมขนส่งสำหรับคนทุกคน ของโครงการศึกษาฯ สรุปสาระสำคัญ ได้ดังนี้

- ในเป้าประสงค์ที่ 1 ของยุทธศาสตร์ที่ 2 ที่ระบุว่า “1) โครงสร้างพื้นฐานด้านคมนาคมขนส่งและยานพาหนะที่มีอยู่ในปัจจุบันและในอนาคตมีสิ่งอำนวยความสะดวกรองรับคนทั้งมวลอย่างเพียงพอและได้มาตรฐานสากล” ในส่วนท้ายที่ระบุว่า และได้มาตรฐานสากล ควรแก้ไขเป็นได้มาตรฐานสากล และเป็นไปตามที่กฎหมายกำหนด
- ต้องการให้มีการระบุคำว่า “ยานพาหนะ” ในเนื้อหาของแผนแม่บทฯ เพราะยานพาหนะในปัจจุบันมักไม่ค่อยตอบโจทย์ในสังคมคนพิการ หากไม่ใช้คำที่ระบุชัดเจนอาจทำให้ประเด็นด้านยานพาหนะถูกละเลย

สรุปข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะจากผู้เข้าร่วมประชุมกลุ่มผู้ให้บริการ (Operator)

ผู้เข้าร่วมประชุมกลุ่มผู้ให้บริการ ได้แสดงข้อคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดทำแผนพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกด้านคมนาคมขนส่งสำหรับคนทุกคน ของโครงการศึกษาฯ สรุปสาระสำคัญ ได้ดังนี้

- ในส่วนของการออกแบบ นอกจากต้องคำนึงถึงโครงสร้างพื้นฐานแล้ว ยังต้องคำนึงถึงความสอดคล้องขององค์กรด้วย ในเรื่องของประเด็นการให้บริการนั้นสิ่งอำนวยความสะดวกขององค์กรจะต้องมีการกำหนดให้เป็นรูปแบบและทิศทางเดียวกัน
- หน่วยงานภาครัฐ ควรให้ความช่วยเหลือด้านสิ่งอำนวยความสะดวกที่สอดคล้องกับความต้องการของคนพิการและผู้สูงอายุในบริการขนส่งแต่ละแห่ง ตลอดจนความช่วยเหลือด้านค่าใช้จ่ายในการจัดให้มีสิ่งอำนวยความสะดวกหรือบริการแก่คนพิการและผู้สูงอายุ
- เสนอให้มีการจัดการฝึกอบรมผู้ให้บริการที่มีหลักสูตรเป็นมาตรฐานหลัก รวมถึงมีการฝึกอบรมที่สามารถออกใบรับรองเพื่อให้ผู้เข้าอบรมสามารถเป็นวิทยากรและนำไปอบรมพนักงานในองค์กรต่อได้

สรุปข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะจากผู้เข้าร่วมประชุมกลุ่มผู้เชี่ยวชาญ

ผู้เข้าร่วมประชุมกลุ่มผู้เชี่ยวชาญ ได้แสดงข้อคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดทำแผนพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวก ด้านคมนาคมขนส่งสำหรับคนทุกคน ของโครงการศึกษาฯ สรุปสาระสำคัญ ได้ดังนี้

- การดำเนินงานของหน่วยงานของรัฐไม่เป็นไปในทิศทางเดียวกันหรือมีช่องว่างระหว่างกัน ควรสร้างความร่วมมือระหว่างหน่วยงานที่ดูแลห่วงโซ่ในการเดินทาง เช่น กรณีทางเท้า ทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น หน่วยงานท้องถิ่น หน่วยงานต่างกรมและต่างกระทรวง ควรสามารถดำเนินการร่วมกันได้อย่างไร้รอยต่อ
- ในการจัดทำแผนพัฒนาฯ ควรพิจารณาถึงความหลากหลายของผู้คน คือ ทำอย่างไรที่ทำให้การที่ทุกคน ซึ่งมีความหลากหลายสามารถใช้ชีวิตร่วมกันได้มากกว่าการไปมุ่งเน้นในแง่มุมของความเท่าเทียมมากจนเกินไป
- ต้องการให้การจัดทำแผนพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกด้านคมนาคมขนส่งสำหรับคนทุกคน เป็นนโยบายระดับชาติ ควรตั้งงบประมาณไว้ที่ทุกกระทรวงเพื่อนำแผนฯ ไปสู่การปฏิบัติ และ. ควรจัดให้มีกรรมการกำกับติดตามดูแลการปฏิบัติตามแผนฯ

รูปที่ 2 - 1 การประชุมกลุ่มย่อย (Focus Group) เพื่อรับฟังความคิดเห็นผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง

4. แผนพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกด้านคมนาคมขนส่งสำหรับคนทุกคน

1) วิสัยทัศน์

"พัฒนาระบบคมนาคมขนส่งสาธารณะที่ทุกคนสามารถเข้าถึงและใช้ประโยชน์ได้อย่างเสมอภาค (Inclusive Transport)"

2) พันธกิจ

(1) พัฒนากฎหมาย มาตรฐาน และการบริการอย่างบูรณาการ ทันต่อความเปลี่ยนแปลง และมีความเป็นสากล

(2) ปรับปรุงและพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและยานพาหนะให้มีสิ่งอำนวยความสะดวกด้านคมนาคมขนส่งสำหรับคนทุกคนอย่างเท่าเทียม

(3) พัฒนาองค์กรและบุคลากร ให้มีองค์ความรู้และความเข้าใจอย่างเพียงพอในเรื่องการจัดสิ่งอำนวยความสะดวกในบริการขนส่งเพื่อให้คนทุกคนเข้าถึงและใช้ประโยชน์ได้ และการให้บริการแก่คนทุกคน

(4) พัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรมที่อำนวยความสะดวกด้านคมนาคมขนส่งให้คนทุกคนเข้าถึงและใช้ประโยชน์ได้

3) เป้าประสงค์

(1) พัฒนากฎหมาย การบริการ และมาตรฐานให้อยู่ในระดับสากล มีองค์กรขับเคลื่อนที่สนับสนุนการพัฒนาการยกระดับการเดินทางโดยระบบขนส่งสาธารณะสำหรับคนทุกคน ภายใต้การบูรณาการร่วมกัน

(2) มีระบบการติดตามประเมินผลการบริหารนโยบายและยุทธศาสตร์สู่การปฏิบัติสำหรับการพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกด้านคมนาคมขนส่งสำหรับคนทุกคน

(3) การยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชนด้วยการเดินทางโดยระบบขนส่งสาธารณะ

(4) การพัฒนาสภาพแวดล้อม โครงสร้างพื้นฐาน ยานพาหนะ และสิ่งอำนวยความสะดวกด้านคมนาคมขนส่งภายใต้หลักการออกแบบสำหรับคนทุกคน (Universal Design) ให้คนทุกคนเข้าถึงและใช้ประโยชน์ได้

(5) การพัฒนาองค์ความรู้ของบุคลากรและการช่วยเหลือที่สมเหตุสมผลในการเดินทางด้วยระบบขนส่งสาธารณะ

(6) การพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรมสิ่งอำนวยความสะดวกในการบริการของระบบขนส่งสาธารณะ ให้คนทุกคนเข้าถึงและใช้ประโยชน์ได้

4) กรอบระยะเวลาของแผนพัฒนาฯ

ในการจัดทำ แผนพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกด้านคมนาคมขนส่งสำหรับคนทุกคน ได้แบ่งการดำเนินการออกเป็น 4 ระยะ ตามระยะของแผนให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์การพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกและเพิ่มประสิทธิภาพการบริการในภาคขนส่งสำหรับคนพิการและผู้สูงอายุ ดังนี้

- ระยะเร่งด่วน พ.ศ. 2564 - 2565 มุ่งเน้นการแก้ไขปัญหาด้านนโยบายและกฎหมาย การจัดการการจัดเก็บฐานข้อมูล การพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรม การตรวจสอบแบบก่อสร้าง และการปรับปรุงโครงสร้างพื้นฐานเดิมตามแนวเส้นทางหลัก
- ระยะสั้น พ.ศ. 2566 - 2570 มุ่งเน้นการแก้ไขปัญหาด้านนโยบายและกฎหมาย การจัดการการจัดเก็บฐานข้อมูล การพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรม เร่งผลักดันการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านคมนาคมขนส่งเพื่อคนทุกคนตามแนวเส้นทางหลัก การปรับปรุงยานพาหนะ การพัฒนาและการนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมมาใช้งาน
- ระยะกลาง พ.ศ. 2571 - 2575 การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านคมนาคมขนส่งเพื่อคนทุกคนตามแนวเส้นทางหลัก การปรับปรุงยานพาหนะตามเส้นทางหลักและเส้นทางที่มีความสำคัญ การพัฒนาและการนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมมาใช้งาน
- ระยะยาว พ.ศ. 2576 - 2580 การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านคมนาคมขนส่งเพื่อคนทุกคนตาม แนวเส้นทางหลัก การปรับปรุงยานพาหนะตามเส้นทางหลักและเส้นทางที่มีความสำคัญ การพัฒนาและการนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมมาใช้งาน

5. แนวทางการพัฒนาตามแผนพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกด้านคมนาคมขนส่งสำหรับคนทุกคน

การพัฒนาระบบคมนาคมขนส่งที่คนทุกคนสามารถเข้าถึงและใช้ประโยชน์ได้อย่างเสมอภาค (Inclusive Transport) ประกอบไปด้วยแนวทางการพัฒนา 4 ด้าน ดังนี้

แนวทางการพัฒนาที่ 1 ด้านการพัฒนานโยบายและกฎหมายด้านคมนาคมขนส่งสำหรับคนทุกคน มีกลยุทธ์ที่เกี่ยวข้อง 3 กลยุทธ์ ได้แก่

- กลยุทธ์ 1.1 ขับเคลื่อนนโยบายและการดำเนินงานที่ช่วยส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกการเชื่อมโยงการเดินทางสำหรับคนทุกคน
- กลยุทธ์ 1.2 ปรับปรุงโครงสร้างการบริหารและการจัดการสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับคนทุกคน

- กลยุทธ์ 1.3 บูรณาการกฎหมายและแก้ไขกฎระเบียบโครงสร้างพื้นฐานและการจัดการสิ่งอำนวยความสะดวกด้านคมนาคมขนส่งเพื่อให้คนทุกคนสามารถเข้าถึงและใช้ประโยชน์ได้อย่างเสมอภาค

แนวทางการพัฒนาที่ 2 ด้านการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและระบบการบริการด้านคมนาคมขนส่งสำหรับคนทุกคน มีกลยุทธ์ที่เกี่ยวข้อง 5 กลยุทธ์ ได้แก่

- กลยุทธ์ 2.1 ปรับปรุงโครงสร้างพื้นฐานด้านคมนาคมขนส่งและยานพาหนะในปัจจุบันให้ได้มาตรฐานสำหรับคนทุกคน
- กลยุทธ์ 2.2 ยกระดับเกณฑ์และมาตรฐานสิ่งแวดล้อมทางกายภาพและสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับคนทุกคนสำหรับโครงสร้างพื้นฐานและยานพาหนะใหม่
- กลยุทธ์ 2.3 เพิ่มความสามารถในการเข้าถึงบริการและใช้ประโยชน์ได้ในบริการสำหรับคนทุกคน
- กลยุทธ์ 2.4 พัฒนามาตรฐานการให้บริการสำหรับคนทุกคนให้ได้คุณภาพ
- กลยุทธ์ 2.5 ยกระดับการกำกับดูแล การติดตามและประเมินผล การปรับปรุงการก่อสร้าง และการบำรุงรักษาโครงสร้างพื้นฐานสิ่งอำนวยความสะดวก และยานพาหนะสำหรับคนทุกคน

แนวทางการพัฒนาที่ 3 ด้านการพัฒนาบุคลากรและองค์กรด้านคมนาคมขนส่งสำหรับคนทุกคน มีกลยุทธ์ที่เกี่ยวข้อง 4 กลยุทธ์ ได้แก่

- กลยุทธ์ 3.1 สร้างศูนย์การเรียนรู้การเข้าถึงการใช้บริการ
- กลยุทธ์ 3.2 สร้างองค์ความรู้เกี่ยวกับการจัดสิ่งอำนวยความสะดวก การออกแบบ การช่วยเหลือและการให้บริการแก่คนพิการและผู้สูงอายุ และมีการดำเนินกิจกรรมที่เกี่ยวข้องอย่างต่อเนื่อง
- กลยุทธ์ 3.3 สร้างผู้ตรวจสอบมาตรฐานสิ่งอำนวยความสะดวกด้านคมนาคมขนส่งสำหรับคนทุกคน
- กลยุทธ์ 3.4 สร้างความรับรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมเพื่อสร้างจิตบริการที่ดี

แนวทางการพัฒนาที่ 4 ด้านการพัฒนา ส่งเสริม และประยุกต์ใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมของสิ่งอำนวยความสะดวกด้านคมนาคมขนส่งสำหรับคนทุกคน มีกลยุทธ์ที่เกี่ยวข้อง 4 กลยุทธ์ ได้แก่

- กลยุทธ์ 4.1 พัฒนาศูนย์กลางฐานข้อมูลโครงสร้างสิ่งอำนวยความสะดวกและข้อมูลของผู้ใช้บริการ
- กลยุทธ์ 4.2 พัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรมการเข้าถึงข้อมูลและข่าวสารเพื่อการเดินทางของคนทุกคน
- กลยุทธ์ 4.3 พัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรมช่วยเหลือสำหรับการเดินทางของคนทุกคน
- กลยุทธ์ 4.4 บูรณาการความร่วมมือระหว่างหน่วยงานวิจัยด้านเทคโนโลยีและนวัตกรรมที่เกี่ยวข้อง

6. แผนปฏิบัติการด้านการพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกด้านคมนาคมขนส่งสำหรับคนทุกคน (พ.ศ. 2564 - 2580)

แผนปฏิบัติการด้านการพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกด้านคมนาคมขนส่งสำหรับคนทุกคน (พ.ศ. 2564 - 2580) ประกอบด้วยแนวทางการพัฒนา 4 ด้าน ได้แก่

1) แนวทางการพัฒนาที่ 1 ด้านการพัฒนานโยบายและกฎหมายด้านคมนาคมขนส่งสำหรับคนทุกคน
2) แนวทางการพัฒนาที่ 2 ด้านการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและระบบการบริการด้านคมนาคมขนส่งสำหรับคนทุกคน
3) แนวทางการพัฒนาที่ 3 ด้านการพัฒนาบุคลากรและองค์กรด้านคมนาคมขนส่งสำหรับคนทุกคน
4) แนวทางการพัฒนาที่ 4 ด้านการพัฒนา ส่งเสริม และประยุกต์ใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมของสิ่งอำนวยความสะดวกด้านคมนาคมขนส่งสำหรับคนทุกคน

ซึ่งประกอบด้วย **16 กลยุทธ์ 66 แผนงาน 100 โครงการ/มาตรการ/กิจกรรม** โดยที่

- **“กลยุทธ์”** หมายถึง กลยุทธ์ที่แยกย่อยออกมาจากแนวทางการพัฒนาแต่ละด้าน
- **“แผนงาน”** หมายถึง แผนงานหลักในระดับกลยุทธ์ภายในแนวทางพัฒนาแต่ละด้าน
- **“โครงการ”** หมายถึง การดำเนินการในลักษณะของโครงการ ซึ่งอยู่ในลำดับรองลงมาจากระดับ “แผนงาน” โดยจะต้องใช้งบประมาณในการดำเนินการ
- **“มาตรการ”** หมายถึง การดำเนินการในลักษณะของมาตรการ ซึ่งอยู่ในลำดับรองลงมาจากระดับ “แผนงาน” โดยไม่จำเป็นต้องใช้งบประมาณในการดำเนินการ
- **“กิจกรรม”** หมายถึง การดำเนินการในลักษณะของกิจกรรม ซึ่งอยู่ในลำดับรองลงมาจากระดับ “แผนงาน” โดยไม่จำเป็นต้องใช้งบประมาณในการดำเนินการ

แผนปฏิบัติการด้านการพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกด้านคมนาคมขนส่งสำหรับคนทุกคน (พ.ศ. 2564 - 2580) มีการแบ่งระยะของการลงทุนออกเป็น 4 ช่วง โดยช่วงที่ 1 พ.ศ. 2564 - 2565 (ระยะเร่งด่วน) มีระยะเวลาของช่วงการพัฒนา 2 ปี และในส่วนของช่วงที่ 2 พ.ศ. 2566 - 2570 (ระยะสั้น) ช่วงที่ 3 พ.ศ. 2571 - 2575 (ระยะกลาง) และช่วงที่ 4 พ.ศ. 2576 - 2580 (ระยะยาว) จะมีระยะเวลาของช่วงการพัฒนาเท่ากันช่วงละ 5 ปี

โดยที่ โครงการ/มาตรการ/กิจกรรม มักจะเริ่มต้นดำเนินการในระยะเร่งด่วนและระยะสั้นเป็นส่วนใหญ่ และดำเนินการต่อเนื่องไปจนถึงระยะกลางและสิ้นสุดที่ระยะยาว แผนงานที่สิ้นสุดการดำเนินการในระยะเร่งด่วนมีจำนวน 7 แผนงาน สิ้นสุดการดำเนินการในระยะสั้นจำนวน 8 แผนงาน สิ้นสุดการดำเนินการในระยะกลางจำนวน 11 แผนงาน และสิ้นสุดการดำเนินการในระยะยาว 40 แผนงาน สรุปข้อมูลได้ดัง **ตารางที่ 2-2** และมีรายละเอียดของแผนปฏิบัติการฯ ดังต่อไปนี้

ตารางที่ 2 – 2 จำนวนแผนงานและโครงการ/มาตรการ/กิจกรรม สำหรับแนวทางการพัฒนาด้านต่าง ๆ จำแนกตามระยะเวลาสิ้นสุดการดำเนินงาน

แนวทางการพัฒนา	จำนวนแผนงาน	จำนวนแผนงานจำแนกตามระยะของแผนที่ได้สิ้นสุดการดำเนินการ				จำนวนโครงการ/มาตรการ/กิจกรรม
		เร่งด่วน (2564-2565)	สั้น (2566-2570)	กลาง (2571-2575)	ยาว (2576-2580)	
แนวทางการพัฒนาที่ 1 ด้านการพัฒนานโยบายและกฎหมายด้านคมนาคมขนส่งสำหรับคนทุกคน	6	3	1	-	2	12
แนวทางการพัฒนาที่ 2 ด้านการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและระบบการบริการด้านคมนาคมขนส่งสำหรับคนทุกคน	23	2	1	3	17	41
แนวทางการพัฒนาที่ 3 ด้านการพัฒนาบุคลากรและองค์กรด้านคมนาคมขนส่งสำหรับคนทุกคน	11	-	-	1	10	18
แนวทางการพัฒนาที่ 4 ด้านการพัฒนาส่งเสริม และประยุกต์ใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมของสิ่งอำนวยความสะดวกด้านคมนาคมขนส่งสำหรับคนทุกคน	26	2	6	7	11	29
รวมทั้งหมด	**66**	**7**	**8**	**11**	**40**	**100**

1) แนวทางการพัฒนาที่ 1 ด้านการพัฒนานโยบายและกฎหมายด้านคมนาคมขนส่งสำหรับคนทุกคน

หลักการและเหตุผล

จากการเปลี่ยนแปลงในด้านต่าง ๆ ของประเทศไทย ทั้งในทางด้านเศรษฐกิจและสังคม การเปลี่ยนแปลงทางด้านเทคโนโลยี การเข้าสู่สังคมสูงอายุโดยสมบูรณ์ และสิทธิขั้นพื้นฐานและความเท่าเทียมในฐานะความเป็นมนุษย์ของกลุ่มคนพิการแต่ละประเภท สิ่งเหล่านี้นำมาซึ่งความจำเป็นอย่างเร่งด่วนในการทบทวนนโยบาย กฎหมาย กฎระเบียบ และหลักเกณฑ์บางฉบับที่มีการใช้งานกันมาอย่างยาวนาน ทำให้เกิดข้อจำกัดในการพัฒนาให้ทันต่อ ความต้องการของคนทุกกลุ่มภายใต้สภาพแวดล้อมของประเทศที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว โดยการพัฒนานโยบายและกฎหมายด้านคมนาคมขนส่งสำหรับคนทุกคน จะเป็นการทบทวนและจัดทำข้อเสนอแนะในการยกร่างแก้ไขนโยบาย กฎหมาย กฎระเบียบ และหลักเกณฑ์ที่เป็นช่องว่างหรือเป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาการบริการด้านคมนาคมขนส่งสำหรับคนทุกคน โดยเฉพาะอย่างยิ่งคนพิการ ผู้สูงอายุ และเด็ก เพื่อให้กลุ่มคนเหล่านี้สามารถเข้าถึง (Accessible) และใช้ประโยชน์ได้ (Usable)

เป้าประสงค์

1) ประเทศไทยมีกลไกการขับเคลื่อนนโยบายที่ชัดเจนในการพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกรองรับการเดินทางสำหรับคนทุกคน
2) ประเทศไทยมีกฎระเบียบ กฎหมาย และมาตรฐานที่ส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกรองรับการเดินทางสำหรับคนทุกคน
3) ประเทศไทยมีรูปแบบการบริหารจัดการสิ่งอำนวยความสะดวกรองรับการเดินทางสำหรับคนทุกคนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องนำไปปฏิบัติได้อย่างเป็นรูปธรรม

แผนงานและงบประมาณ

ประกอบด้วย แผนงาน และ โครงการ/มาตรการ/กิจกรรม ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนานโยบายและกฎหมายด้านคมนาคมขนส่งสำหรับคนทุกคน ซึ่งสามารถแบ่งได้เป็น 6 แผนงาน ประกอบด้วย 12 โครงการ/มาตรการ/กิจกรรม ภายใต้ 3 กลยุทธ์ **รวมมูลค่าโครงการทั้งหมด 25.00 ล้านบาท** ได้แก่

กลยุทธ์ 1.1 ขับเคลื่อนนโยบายและการดำเนินงานที่ช่วยส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกการเชื่อมโยงการเดินทางสำหรับคนทุกคน ประกอบด้วย 3 แผนงาน 8 มาตรการ

แผนงานที่ 1.1.1 ติดตามตรวจสอบกระบวนการตามขั้นตอนการจัดซื้อจัดจ้างเพื่อสนับสนุนการปรับปรุงสิ่งอำนวยความสะดวกด้านคมนาคมขนส่งรองรับการเดินทางของคนทุกคน ประกอบด้วย 2 มาตรการ

1) มาตรการติดตามตรวจสอบความเหมาะสมของร่างขอบเขตของงานหรือรายละเอียดของพัสดุที่จะทำการจัดซื้อจัดจ้างให้เป็นไปตามข้อเสนอแนะโดยองค์กรและหรือสมาคมที่เกี่ยวข้องกับคนพิการและผู้สูงอายุ (ขบ. ขร. จท. กพท.)

2) มาตรการเพิ่มเติมขั้นตอนการตรวจสอบแบบรูปรายการงานก่อสร้างก่อนดำเนินการจัดจ้างงานก่อสร้าง (ขบ. ขสมก. บขส. รฟท. รฟม. รฟฟท. ทอท. ทย.)

แผนงานที่ 1.1.2 การกำหนดงบประมาณภายใต้คณะกรรมการบูรณาการเพื่อสนับสนุนการพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับคนทุกคน ประกอบด้วย 2 มาตรการ

1) มาตรการติดตามการประชุมคณะกรรมการบูรณาการสิ่งอำนวยความสะดวกที่เกี่ยวข้องกับระบบคมนาคมขนส่งและ/หรือเกี่ยวข้องกับระบบโลจิสติกส์ของประเทศ (สนข.)

2) มาตรการคัดกรองโครงการปรับปรุงสิ่งอำนวยความสะดวกด้านคมนาคมขนส่ง เพื่อคนทุกคนที่สามารถใช้งบประมาณรายจ่ายบูรณาการ (สนข.)

แผนงานที่ 1.1.3 ขับเคลื่อนนโยบายของระบบขนส่งสาธารณะที่เกี่ยวข้องกับคุณภาพการให้บริการสำหรับคนทุกคน ประกอบด้วย 4 มาตรการ

1) มาตรการพัฒนาและปรับปรุงนโยบายระบบขนส่งสาธารณะทางถนนที่เกี่ยวข้องกับคุณภาพการให้บริการสำหรับคนทุกคน (ขบ.)

2) มาตรการพัฒนาและปรับปรุงนโยบายระบบขนส่งสาธารณะทางรางที่เกี่ยวข้องกับคุณภาพการให้บริการสำหรับคนทุกคน (ขร.)

3) มาตรการพัฒนาและปรับปรุงนโยบายระบบขนส่งสาธารณะทางน้ำที่เกี่ยวข้องกับคุณภาพการให้บริการสำหรับคนทุกคน (จท.)

4) มาตรการพัฒนาและปรับปรุงนโยบายระบบขนส่งสาธารณะทางอากาศที่เกี่ยวข้องกับคุณภาพการให้บริการสำหรับคนทุกคน (กพท.)

กลยุทธ์ 1.2 ปรับปรุงโครงสร้างการบริหารและการจัดการสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับคนทุกคน ประกอบด้วย 2 แผนงาน 3 โครงการ

แผนงานที่ 1.2.1 เสนอแนะรูปแบบการบริหารจัดการสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับคนทุกคนภายในสถานีบริการขนส่งที่เหมาะสม

โครงการศึกษารูปแบบการบริหารจัดการสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับคนทุกคนภายในสถานีบริการขนส่งที่เหมาะสม (สนข. สปค.)

แผนงานที่ 1.2.2 บูรณาการเครือข่ายด้านคนพิการและสร้างการมีส่วนร่วมของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ประกอบด้วย 2 โครงการ

1) โครงการประชาสัมพันธ์กิจกรรมบูรณาการเครือข่ายด้านคนพิการและสร้างการมีส่วนร่วม (สนข.)

2) โครงการติดตามผลการดำเนินงานกิจกรรมบูรณาการเครือข่ายด้านคนพิการและสร้างการมีส่วนร่วม (สนข.)

กลยุทธ์ 1.3 บูรณาการกฎหมายและแก้ไขกฎระเบียบโครงสร้างพื้นฐานและการจัดการสิ่งอำนวยความสะดวกด้านคมนาคมขนส่งเพื่อให้คนทุกคนสามารถเข้าถึงและใช้ประโยชน์ได้อย่างเสมอภาค ประกอบด้วย 1 แผนงาน 1 โครงการ

แผนงานที่ 1.3.1 ปรับปรุงและร่างกฎหมายและหรือกฎระเบียบเพื่อสนับสนุนการจัดสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับคนทุกคน

โครงการปรับปรุงกฎหมายและกฎระเบียบเพื่อสนับสนุนการจัดสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับคนทุกคน (สปค.)

2) แนวทางการพัฒนาที่ 2 ด้านการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและระบบการบริการด้านคมนาคมขนส่งสำหรับคนทุกคน

หลักการและเหตุผล

แผนยุทธศาสตร์กระทรวงคมนาคม พ.ศ. 2560-2564 ได้ชี้ให้เห็นถึงความจำเป็นของการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวกด้านคมนาคมขนส่ง โดยเน้นการเพิ่มระดับการเข้าถึงและการพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกเพื่อรองรับการใช้งานของคนทุกคน เนื่องจากโครงสร้างพื้นฐานด้านระบบคมนาคมขนส่ง ในปัจจุบันของประเทศไทยไม่ได้ใช้หลักการออกแบบสำหรับคนทุกคน (Universal Design: UD) โดยเฉพาะอย่างยิ่งโครงสร้างพื้นฐานที่สร้างขึ้นก่อนกฎกระทรวงกำหนดลักษณะ หรือการจัดให้มีอุปกรณ์สิ่งอำนวยความสะดวก หรือบริการในอาคาร สถานที่ ยานพาหนะ และบริการขนส่ง เพื่อให้คนพิการสามารถเข้าถึงและใช้ประโยชน์ได้พ.ศ. 2556 กระทรวงคมนาคม ซึ่งโครงสร้างพื้นฐานเหล่านี้ ได้แก่ สถานีขนส่งผู้โดยสาร สถานีรถไฟ สถานีรถไฟฟ้า ท่าเรือ และท่าอากาศยาน โดยอาคารสถานที่เหล่านี้ไม่ได้ถูกออกแบบตั้งแต่ต้นด้วยหลักการออกแบบสำหรับคนทุกคนทำให้การพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกเพื่อคนพิการ ผู้สูงอายุ และเด็ก เต็มไปด้วยข้อจำกัด ส่วนโครงสร้างพื้นฐานด้านคมนาคมขนส่งที่สร้างขึ้นภายหลังปี พ.ศ. 2556 ถึงแม้จะมีกฎหมายควบคุม แต่อาคารสถานที่เหล่านี้มักจะถูกสร้างขึ้นด้วยหลักการออกแบบสำหรับคนทุกคนเพียงเพื่อผ่านเกณฑ์ที่กฎหมายกำหนดขั้นต่ำเท่านั้น จึงไม่เพียงพอที่จะให้บริการกลุ่มคนที่ต้องการการดูแลเป็นพิเศษให้สามารถเข้าถึงและใช้ประโยชน์ได้

เป้าประสงค์

1) โครงสร้างพื้นฐานด้านคมนาคมขนส่งและยานพาหนะที่มีอยู่ในปัจจุบันและในอนาคตมีสิ่งอำนวยความสะดวกรองรับคนทุกคนอย่างเพียงพอ ได้มาตรฐานสากล และเป็นไปตามกฎหมาย
2) การให้บริการระบบขนส่งสาธารณะทุกระบบแก่คนทุกคนมีประสิทธิภาพ สามารถเข้าถึงได้ง่าย ใช้ประโยชน์ได้ และสร้างความพึงพอใจให้แก่คนทุกคน
3) การบำรุงรักษาโครงสร้างพื้นฐานด้านคมนาคมขนส่ง บริการ สิ่งอำนวยความสะดวก และยานพาหนะสามารถดำเนินการได้อย่างมีประสิทธิภาพและต่อเนื่อง

แผนงานและงบประมาณ

ประกอบด้วย แผนงาน และ โครงการ/มาตรการ/กิจกรรม ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและระบบการบริการด้านคมนาคมขนส่งสำหรับคนทุกคน ซึ่งสามารถแบ่งได้เป็น 23 แผนงาน ประกอบด้วย 41 โครงการ/มาตรการ/กิจกรรม ภายใต้ 5 กลยุทธ์ **<u>รวมมูลค่าโครงการทั้งหมด 7,446.10 ล้านบาท</u>**

การจัดสรรงบประมาณโดยใช้ข้อมูลจำนวนสถานีบริการขนส่งและจำนวนยานพาหนะที่มาจากการรวบรวมโครงการศึกษาและแผนงานของหน่วยงานในสังกัดกระทรวงคมนาคมในปี พ.ศ. 2560-2561 โดยมีจำนวนสถานีบริการขนส่งในปัจจุบันในทุกรูปแบบการเดินทางจำนวนรวม 967 แห่ง และจำนวนสถานีบริการขนส่งตามแผนงานในอนาคตรวมจำนวน 1,347 แห่ง ดังนั้นในอนาคตหากมีการปรับปรุงจำนวนสถานีบริการขนส่งหรือยานพาหนะในรูปแบบการเดินทางใด ๆ การจัดสรรงบประมาณก็ควรจัดตามสัดส่วนของจำนวนที่เพิ่มขึ้น

กลยุทธ์ 2.1 ปรับปรุงโครงสร้างพื้นฐานด้านคมนาคมขนส่งและยานพาหนะในปัจจุบันให้ได้มาตรฐานสำหรับคนทุกคน ประกอบด้วย 4 แผนงาน 19 โครงการ

แผนงานที่ 2.1.1 การปรับปรุงพื้นที่ภายนอกของอาคารสถานีบริการขนส่งสำหรับคนทุกคน ประกอบด้วย 4 โครงการ

1) โครงการปรับปรุงจุดเชื่อมต่อการเดินทางกับระบบขนส่งสาธารณะอื่น (ขบ. บขส. รฟท. รฟม. รฟฟท. จท. ทย. ทอท.)
2) โครงการปรับปรุงที่จอดรถคนพิการภายในสถานีบริการขนส่ง (ขบ. บขส. รฟท. รฟม. รฟฟท. จท. ทย. ทอท.)
3) โครงการปรับปรุงทางเท้าและทางข้ามบริเวณสถานีบริการขนส่ง (ขบ. บขส. รฟท. รฟม. รฟฟท. จท. ทย. ทอท.)
4) โครงการปรับปรุงและติดตั้งป้ายแนะนำ ป้ายแสดงเส้นทางเข้าสู่อาคารในบริเวณสถานีบริการขนส่ง (ขบ. บขส. รฟท. รฟม. รฟฟท. จท. ทย. ทอท.)

แผนงานที่ 2.1.2 การปรับปรุงพื้นที่ภายในอาคารถึงชานชาลาของสถานีบริการขนส่งสำหรับคนทุกคน ประกอบด้วย 9 โครงการ

1) โครงการปรับปรุงทางเข้าอาคารของสถานีบริการขนส่ง (ขบ. บขส. รฟท. รฟม. รฟฟท. จท. ทย. ทอท.)
2) โครงการปรับปรุงและติดตั้งเคาน์เตอร์ให้บริการของสถานีบริการขนส่ง (ขบ. บขส. รฟท. รฟม. รฟฟท. จท. ทย. ทอท.)
3) โครงการปรับปรุงและติดตั้งป้ายแสดงข้อมูล ป้ายแนะนำเส้นทางในอาคารสถานีบริการขนส่ง (ขบ. บขส. รฟท. รฟม. รฟฟท. จท. ทย. ทอท.)

4) โครงการปรับปรุงและติดตั้งเครื่องจำหน่ายตั๋วโดยสารในอาคารสถานีบริการขนส่ง (ขบ. บขส. รฟท. รฟม. รฟฟท. จท.)

5) โครงการปรับปรุงและจัดให้มีที่นั่งพักคอยภายในอาคารสถานีบริการขนส่ง (ขบ. บขส. รฟท. รฟม. รฟฟท. จท. ทย. ทอท.)

6) โครงการปรับปรุงการสัญจรภายในสถานีบริการขนส่ง (ขบ. บขส. รฟท. รฟม. รฟฟท. จท. ทย. ทอท.)

7) โครงการปรับปรุงพื้นที่หนีภัยและทางออกฉุกเฉินภายในสถานีบริการขนส่ง (ขบ. บขส. รฟท. รฟม. รฟฟท. จท. ทย. ทอท.)

8) โครงการปรับปรุงและติดตั้งสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับคนทุกคนภายในห้องน้ำของสถานีบริการขนส่ง (ขบ. บขส. รฟท. รฟม. รฟฟท. จท. ทย. ทอท.)

9) โครงการปรับปรุงและติดตั้งสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับคนทุกคนเพิ่มเติมภายในสถานีบริการขนส่ง (ขบ. บขส. รฟท. รฟม. รฟฟท. จท. ทย. ทอท.)

แผนงานที่ 2.1.3 การปรับปรุงพื้นที่จุดขึ้นลงยานพาหนะสำหรับคนทุกคน ประกอบด้วย 2 โครงการ

1) โครงการจัดหาและติดตั้งอุปกรณ์ลิฟต์ยกเข้าสู่ยานพาหนะ (ขบ. บขส. รฟท. รฟม. รฟฟท. จท. ทย. ทอท.)

2) โครงการจัดหาและติดตั้งอุปกรณ์กันตกที่จุดขึ้นลงยานพาหนะ (ขบ. บขส. รฟท. รฟม. รฟฟท. จท.)

แผนงานที่ 2.1.4 การปรับปรุงยานพาหนะโดยสารสำหรับคนทุกคน ประกอบด้วย 4 โครงการ ได้แก่

1) โครงการปรับปรุงรถโดยสารระหว่างเมืองสำหรับคนทุกคน (ขบ. บขส.)

2) โครงการปรับปรุงรถโดยสารประจำทางสำหรับคนทุกคน (ขสมก.)

3) โครงการปรับปรุงรถไฟระหว่างเมืองสำหรับคนทุกคน (รฟท.)

4) โครงการปรับปรุงป้ายสัญลักษณ์ภายในรถไฟฟ้าสำหรับคนทุกคน (รฟม. รฟฟท.)

กลยุทธ์ 2.2 ยกระดับเกณฑ์และมาตรฐานสิ่งแวดล้อมทางกายภาพและสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับคนทุกคนสำหรับโครงสร้างพื้นฐานและยานพาหนะใหม่ ประกอบด้วย 4 แผนงาน 4 โครงการ

แผนงานที่ 2.2.1 การตรวจสอบสิ่งแวดล้อมทางกายภาพและสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับคนทุกคนของสถานีบริการขนส่งก่อนเปิดให้บริการ

โครงการตรวจสอบสิ่งแวดล้อมทางกายภาพและสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับคนทุกคนของสถานีบริการขนส่งก่อนเปิดให้บริการ (สนข.)

แผนงานที่ 2.2.2 การตรวจสอบสิ่งแวดล้อมทางกายภาพและสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับคนทุกคนของสถานีบริการขนส่งช่วงระหว่างการก่อสร้าง

โครงการตรวจสอบสิ่งแวดล้อมทางกายภาพและสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับคนทุกคนของสถานีบริการขนส่งช่วงระหว่างการก่อสร้าง (สนข.)

แผนงานที่ 2.2.3 การตรวจสอบสิ่งแวดล้อมทางกายภาพและสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับคนทุกคนของสถานีบริการขนส่งช่วงระหว่างการออกแบบ

โครงการตรวจสอบสิ่งแวดล้อมทางกายภาพและสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับคนทุกคนของสถานีบริการขนส่งช่วงระหว่างการออกแบบ (สนข.)

แผนงานที่ 2.2.4 การตรวจสอบสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับคนทุกคนของยานพาหนะใหม่

โครงการตรวจสอบสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับคนทุกคนของยานพาหนะใหม่ (สนข.)

กลยุทธ์ 2.3 เพิ่มความสามารถในการเข้าถึงบริการและใช้ประโยชน์ได้ในบริการสำหรับคนทุกคน ประกอบด้วย 5 แผนงาน 5 โครงการ

แผนงานที่ 2.3.1 การกำหนดพื้นที่เร่งด่วนในการพัฒนาการเข้าถึงระบบขนส่งสาธารณะสำหรับคนทุกคน

โครงการศึกษากำหนดพื้นที่เร่งด่วนในการพัฒนาการเข้าถึงระบบขนส่งสาธารณะสำหรับคนทุกคน (สนข.)

แผนงานที่ 2.3.2 การพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับคนทุกคนของจุดจอดรถโดยสารประจำทาง

โครงการพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับคนทุกคนบริเวณจุดจอดรถโดยสารประจำทางในพื้นที่ชุมชนเมือง (ทล. ทช.)

แผนงานที่ 2.3.3 การพัฒนากายภาพและสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับคนทุกคนบนเส้นทางการเข้าถึงสถานีรถไฟฟ้า

โครงการพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับคนทุกคนบนเส้นทางการเข้าถึงสถานีรถไฟฟ้าในพื้นที่ชุมชนเมือง (รฟม. รฟฟท.)

แผนงานที่ 2.3.4 การพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับคนทุกคนบริเวณจุดเชื่อมต่อการเดินทางของระบบขนส่งสาธารณะระหว่างเมือง

โครงการพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับคนทุกคนบริเวณจุดเชื่อมต่อการเดินทางของระบบขนส่งสาธารณะระหว่างเมือง (จท. ขบ. รฟท. รฟม. รฟฟท. ทล. ทช.)

แผนงานที่ 2.3.5 การยกระดับอุปกรณ์สิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับคนทุกคนที่ให้บริการภายในสถานีบริการขนส่ง

โครงการจัดหาอุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวกของสถานีบริการขนส่งเพื่อยกระดับการให้บริการสำหรับคนทุกคน (ขบ. บขส. รฟท. รฟม. รฟฟท. จท. ทย. ทอท.)

กลยุทธ์ 2.4 พัฒนามาตรฐานการให้บริการสำหรับคนทุกคนให้ได้คุณภาพ ประกอบด้วย 6 แผนงาน 6 โครงการ

แผนงานที่ 2.4.1 การยกระดับและเผยแพร่มาตรฐานการจัดสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับคนทุกคน

โครงการยกระดับและเผยแพร่มาตรฐานการจัดสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับการเดินทางของคนทุกคนที่สามารถใช้บริการได้อย่างเท่าเทียม (สปค.)

แผนงานที่ 2.4.2 การยกระดับและเผยแพร่มาตรฐานยานพาหนะสาธารณะสำหรับคนทุกคน

โครงการยกระดับและเผยแพร่มาตรฐานยานพาหนะสาธารณะสำหรับคนทุกคนที่สามารถใช้บริการได้อย่างเท่าเทียม (สนข.)

แผนงานที่ 2.4.3 การพัฒนาที่นั่งพักสำหรับคนพิการและผู้สูงอายุบนทางเดินเท้า

โครงการปรับปรุงและติดตั้งที่นั่งพักสำหรับคนพิการและผู้สูงอายุบนทางเดินเท้า ในพื้นที่ชุมชนทั่วประเทศ (ทล. ทช.)

แผนงานที่ 2.4.4 การพัฒนาทางข้ามสำหรับคนทุกคนบริเวณทางหลวงแผ่นดินหน้าสถานีบริการขนส่ง

โครงการปรับปรุงและก่อสร้างทางข้ามสำหรับคนทุกคนบนพื้นที่สาธารณะภายนอกบริเวณสถานีบริการขนส่งทั่วประเทศ (ขบ. บขส. ขสมก. รฟท. รฟม. รฟฟท. จท. ทล. ทช.)

แผนงานที่ 2.4.5 การพัฒนาทางข้ามสำหรับคนทุกคนบริเวณทางหลวงแผ่นดินหน้าสถานพยาบาลประจำจังหวัด

โครงการปรับปรุงและก่อสร้างทางข้ามสำหรับคนทุกคนบริเวณทางหลวงแผ่นดินหน้าสถานพยาบาลประจำจังหวัดทั่วประเทศ (ทล. ทช.)

แผนงานที่ 2.4.6 การพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับคนทุกคนบริเวณจุดพักรถบนทางหลวงแผ่นดิน

โครงการปรับปรุงสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับคนทุกคนบริเวณจุดพักรถบนทางหลวงแผ่นดิน (ทล. ทช.)

กลยุทธ์ 2.5 ยกระดับการกำกับดูแล การติดตามและประเมินผล การปรับปรุงการก่อสร้าง และการบำรุงรักษาโครงสร้างพื้นฐานสิ่งอำนวยความสะดวก และยานพาหนะสำหรับคนทุกคน
ประกอบด้วย 4 แผนงาน 7 โครงการ

แผนงานที่ 2.5.1 การตรวจ ติดตาม ประเมินผลการดำเนินการจัดสิ่งอำนวยความสะดวกด้านคมนาคมขนส่งสำหรับคนทุกคนในสถานีบริการขนส่งและยานพาหนะ
ประกอบด้วย 2 โครงการ

1) โครงการตรวจและติดตามการจัดสิ่งอำนวยความสะดวกด้านคมนาคมขนส่งสำหรับคนทุกคนในสถานีบริการขนส่งที่ให้บริการ (สนข.)
2) โครงการประเมินผลการจัดสิ่งอำนวยความสะดวกด้านคมนาคมขนส่งสำหรับคนทุกคนตามแผนปฏิบัติการด้านการพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกด้านคมนาคมขนส่งสำหรับคนทุกคน (พ.ศ. 2564 - 2580) (สนข.)

แผนงานที่ 2.5.2 การกำกับดูแลการขออนุญาตให้ก่อสร้างฯ และการขอต่ออายุใบอนุญาตฯ สถานีบริการขนส่ง

โครงการศึกษาและกำกับดูแลการขออนุญาตให้ก่อสร้างฯ สถานีบริการขนส่งที่จะก่อสร้างใหม่และการขอต่ออายุใบอนุญาตฯ สถานีบริการขนส่งเดิม (สปค.)

แผนงานที่ 2.5.3 การยกระดับมาตรฐานการซ่อมบำรุงโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับคนทุกคน ประกอบด้วย 3 โครงการ

1) โครงการพัฒนาศักยภาพศูนย์ซ่อมบำรุงของ ขสมก. และ บขส. (ขบ. ขสมก. บขส.)
2) โครงการพัฒนาศักยภาพโรงงานของการรถไฟแห่งประเทศไทย (รฟท. รฟฟท.)
3) โครงการพัฒนาศักยภาพอู่ต่อเรือ (จท.)

แผนงานที่ 2.5.4 การบำรุงรักษาโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับคนทุกคนบนเส้นทางเข้าถึงสถานีบริการขนส่ง

โครงการบำรุงรักษาโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับคนทุกคนบนเส้นทางเข้าถึงสถานีบริการขนส่งและจุดเชื่อมต่อการเดินทาง (ขบ. บขส. ขสมก. รฟท. รฟม. รฟฟท. จท. ทล. ทช.)

3) แนวทางการพัฒนาที่ 3 ด้านการพัฒนาบุคลากรและองค์กรด้านคมนาคมขนส่งสำหรับคนทุกคน

หลักการและเหตุผล

การพัฒนาบุคลากรเป็นปัจจัยพื้นฐานที่สำคัญของความสำเร็จตามแผนพัฒนาและแผนปฏิบัติการด้านการพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกด้านคมนาคมขนส่งสำหรับคนทุกคน (พ.ศ. 2564 - 2580) โดยอันดับแรกควรเสริมสร้างจิตบริการและทัศนคติที่ถูกต้องและเข้าใจถึงผู้ใช้บริการกลุ่มพิเศษให้แก่บุคลากรทั้งในภาคนโยบาย การบริหารจัดการและภาคการให้บริการ โดยการดำเนินการพัฒนาเสริมสร้างจิตบริการที่ดีจะต้องควบคู่ไปกับการพัฒนาด้านความรู้ทั้งในการออกแบบจัดสิ่งอำนวยความสะดวก การประยุกต์หรือการนำเทคโนโลยีมาใช้ประกอบการปฏิบัติงาน ทั้งการบริหารและการให้บริการ รวมถึงการพัฒนาหลักสูตรและการออกแบบการบริการอย่างต่อเนื่อง ให้มีความเหมาะสมกับบริบทที่เปลี่ยนไปในอนาคต ผลสัมฤทธิ์ที่ได้

จะสอดรับกับเป้าหมายการให้บริการด้านคมนาคมขนส่งสำหรับคนทุกคนที่เป็นไปอย่างมีคุณภาพ ได้มาตรฐานสากล และเป็นที่ยอมรับในระดับสากล

เป้าประสงค์

1) บุคลากรของกระทรวงคมนาคมทุกระดับมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดสิ่งอำนวยความสะดวก และการบริการสำหรับคนทุกคน และมีความรู้ความเข้าใจที่จำเป็นในการพัฒนาเพื่อขับเคลื่อนนโยบาย
2) บุคลากรของภาคเอกชนและภาคประชาสังคมมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการให้บริการและการช่วยเหลือสำหรับคนทุกคน ตลอดจนมีแนวทางในการบริหารจัดการสิ่งอำนวยความสะดวกด้านการขนส่งที่รองรับการเดินทางของคนทุกคนให้สามารถใช้งานได้อย่างมีประสิทธิภาพและต่อเนื่องในระยะยาว
3) บุคลากรทุกภาคส่วนมีจิตบริการที่ดีต่อคนทุกคน
4) สร้างองค์ความรู้แก่ผู้ใช้บริการในการเดินทางด้วยระบบขนส่งสาธารณะ

แผนงานและงบประมาณ

ประกอบด้วย แผนงาน และ โครงการ/มาตรการ/กิจกรรม ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาบุคลากรและองค์กรด้านคมนาคมขนส่งสำหรับคนทุกคน ซึ่งสามารถแบ่งได้เป็น 11 แผนงาน ประกอบด้วย 18 โครงการ/มาตรการ/กิจกรรม ภายใต้ 4 กลยุทธ์ **<u>รวมมูลค่าโครงการทั้งหมด 1,217.50 ล้านบาท</u>** ได้แก่

กลยุทธ์ 3.1 สร้างศูนย์การเรียนรู้การเข้าถึงการใช้บริการ ประกอบด้วย 2 แผนงาน 2 โครงการ

แผนงานที่ 3.1.1 การจัดอบรมสาธิตการใช้บริการระบบขนส่งสาธารณะสำหรับคนพิการและผู้สูงอายุ

โครงการอบรมสาธิตการใช้บริการระบบขนส่งสาธารณะสำหรับคนพิการและผู้สูงอายุ (สนข.)

แผนงานที่ 3.1.2 การจัดตั้งศูนย์การเรียนรู้เพื่อสาธิตการใช้บริการระบบขนส่งสาธารณะ (User's Advisory Center)

โครงการจัดตั้งศูนย์การเรียนรู้เพื่อสาธิตการใช้บริการระบบขนส่งสาธารณะ (User's Advisory Center) (สนข.)

กลยุทธ์ 3.2 สร้างองค์ความรู้เกี่ยวกับการจัดสิ่งอำนวยความสะดวก การออกแบบ การช่วยเหลือ และการให้บริการแก่คนพิการและผู้สูงอายุ และมีการดำเนินกิจกรรมที่เกี่ยวข้องอย่างต่อเนื่อง

ประกอบด้วย 5 แผนงาน 10 โครงการ

แผนงานที่ 3.2.1 การจัดให้มีการมีส่วนร่วมและกิจกรรมพัฒนาองค์ความรู้ในการขับเคลื่อนนโยบาย เพื่อพัฒนาการจัดสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับคนทุกคน ประกอบด้วย 2 โครงการ

1) โครงการศึกษาและออกแบบกิจกรรมด้านการขับเคลื่อนนโยบายการพัฒนาการจัดสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับคนทุกคน (สนข.)

2) โครงการจัดกิจกรรมการมีส่วนร่วม แนวทางการขับเคลื่อนนโยบายการพัฒนาการจัดสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับคนทุกคน (สนข.)

แผนงานที่ 3.2.2 การศึกษาและออกแบบการให้บริการ (Service Design)

โครงการศึกษาจัดทำหลักสูตรการออกแบบการให้บริการด้านคมนาคมขนส่งสำหรับคนทุกคน (สนข.)

แผนงานที่ 3.2.3 การศึกษาและออกแบบรูปแบบการสร้างองค์ความรู้ด้านการพัฒนาการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมร่วมกับการให้บริการ

โครงการศึกษาจัดทำหลักสูตรการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมร่วมกับการให้บริการด้านคมนาคมขนส่งสำหรับคนทุกคน (สนข.)

แผนงานที่ 3.2.4 การจัดอบรมการจัดสิ่งอำนวยความสะดวกและการออกแบบสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับคนทุกคน ประกอบด้วย 4 โครงการ

1) โครงการอบรมการจัดและการออกแบบสิ่งอำนวยความสะดวกด้านคมนาคมขนส่งสำหรับคนทุกคนสำหรับสถานีบริการขนส่งและจุดให้บริการการเดินทางบนทางหลวงแผ่นดิน (ทล. ทช. กทพ. ขบ. ขร. จท.)

2) โครงการอบรมการจัดและการออกแบบสิ่งอำนวยความสะดวกด้านคมนาคมขนส่งสำหรับคนทุกคนภายในยานพาหนะที่ให้บริการ (ขบ. ขร. จท. กพท.)

3) โครงการอบรมการจัดและการออกแบบสิ่งอำนวยความสะดวกด้านคมนาคมขนส่งสำหรับคนทุกคนในบริเวณพื้นที่สาธารณะ (ทล. ทช. กทพ. ขบ. ขร. จท.)

4) โครงการอบรมการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมในการพัฒนาการจัดและการออกแบบสิ่งอำนวยความสะดวกด้านคมนาคมขนส่งสำหรับคนทุกคน (ทล. ทช. ขบ. ขสมก. บขส. ขร. รฟท. รฟม. รฟฟท. จท. กพท. ทย. ทอท.)

แผนงานที่ 3.2.5 การจัดอบรมการช่วยเหลือและการให้บริการแก่คนพิการและผู้สูงอายุ ประกอบด้วย 2 โครงการ

1) โครงการอบรมการให้ความช่วยเหลือและการให้บริการด้านคมนาคมขนส่งแก่คนพิการและผู้สูงอายุที่สถานีบริการขนส่ง (ขบ. ขสมก. บขส. ขร. รฟท. รฟม. รฟฟท. จท. ทย. ทอท.)

2) โครงการอบรมการให้ความช่วยเหลือและการให้บริการด้านคมนาคมขนส่งแก่คนพิการและผู้สูงอายุในระหว่างการเดินทาง (ขบ. ขสมก. บขส. ขร. รฟท. รฟม. รฟฟท. จท. บกท. บทม.)

กลยุทธ์ 3.3 สร้างผู้ตรวจสอบมาตรฐานสิ่งอำนวยความสะดวกด้านคมนาคมขนส่งสำหรับคนทุกคน ประกอบด้วย 2 แผนงาน 2 โครงการ

แผนงานที่ 3.3.1 การศึกษาเพื่อจัดทำหลักสูตรและมาตรฐานสำหรับผู้ตรวจสอบมาตรฐานสิ่งอำนวยความสะดวกด้านคมนาคมขนส่งสำหรับคนทุกคน

โครงการศึกษาจัดทำหลักสูตรและมาตรฐานสำหรับผู้ตรวจสอบมาตรฐานสิ่งอำนวยความสะดวกด้านคมนาคมขนส่งสำหรับคนทุกคน (สนข.)

แผนงานที่ 3.3.2 การจัดอบรมหลักสูตรผู้ตรวจสอบมาตรฐานสิ่งอำนวยความสะดวกด้านคมนาคมขนส่งสำหรับคนทุกคน

โครงการอบรมหลักสูตรผู้ตรวจสอบมาตรฐานสิ่งอำนวยความสะดวกด้านคมนาคมขนส่งสำหรับคนทุกคน (สนข.)

กลยุทธ์ 3.4 สร้างความรับรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมเพื่อสร้างจิตบริการที่ดี ประกอบด้วย 2 แผนงาน 4 โครงการ

แผนงานที่ 3.4.1 การจัดทำสื่อเสริมสร้างเจตคติที่ดีต่อคนพิการและผู้สูงอายุ ประกอบด้วย 2 โครงการ

1) โครงการจัดทำสื่อการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างเจตคติที่ดีต่อคนพิการและผู้สูงอายุ แก่บุคลากรที่ให้บริการที่สถานีบริการขนส่งระดับศูนย์กลางและระดับภูมิภาค (ขบ. บขส. ขสมก. ขร. รฟท. รฟม. รฟฟท. จท. ทย. ทอท.)
2) โครงการจัดทำสื่อการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างเจตคติที่ดีต่อคนพิการและผู้สูงอายุ แก่บุคลากรที่ให้บริการที่สถานีบริการขนส่งระดับเมือง (ขบ. บขส. รฟท. รฟม. จท. ทย. ทอท.)

แผนงานที่ 3.4.2 การจัดกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างเจตคติที่ดีต่อคนพิการและผู้สูงอายุ ประกอบด้วย 2 โครงการ

1) โครงการจัดกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างเจตคติที่ดีต่อคนพิการและผู้สูงอายุและความร่วมมือระหว่างบุคลากรด้านคมนาคมขนส่งในพื้นที่ที่มีความสำคัญในระดับศูนย์กลางและระดับภูมิภาค (ทล. ทช. กทพ. ขบ. ขสมก. บขส. ขร. รฟท. รฟม. รฟฟท. จท. ทย. ทอท. กพท. สบพ. บกท. บทม. ทอส. รทส.)
2) โครงการจัดกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างเจตคติที่ดีต่อคนพิการและผู้สูงอายุและความร่วมมือระหว่างบุคลากรด้านคมนาคมขนส่งในพื้นที่ที่มีความสำคัญในระดับเมือง (ทล. ทช. กทพ. ขบ. บขส. ขร. รฟท. รฟม. จท. ทย. ทอท.)

4) แนวทางการพัฒนาที่ 4 ด้านการพัฒนา ส่งเสริม และประยุกต์ใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมของสิ่งอำนวยความสะดวกด้านคมนาคมขนส่งสำหรับคนทุกคน

หลักการและเหตุผล

เพื่อให้บรรลุเป้าหมายของการจัดให้มีบริการภาคขนส่งเพื่ออำนวยความสะดวกในการเดินทางของประชาชนทั้งในเชิงปริมาณและคุณภาพ ได้มาตรฐานสากลและสามารถให้บริการแก่ประชาชนทุกกลุ่มได้อย่างทั่วถึง เพียงพอ มีค่าโดยสารที่เหมาะสม และมีคุณภาพ รวมถึงตรงต่อเวลา น่าเชื่อถือ สะอาด สะดวก และปลอดภัย นอกจากการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและบุคลากรแล้ว ในยุคปัจจุบันประเทศไทยได้นำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้เป็นเครื่องมือสำคัญในการขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศ ดังนั้นการนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมมาใช้ในการพัฒนาระบบคมนาคมขนส่งสำหรับคนทุกคนจึงเป็นเรื่องสำคัญอย่างยิ่งในการพัฒนาการให้บริการแก่ประชาชนตามหลักการที่คนทุกคนสามารถเข้าถึงได้และใช้ประโยชน์ได้ ในอนาคตผู้ใช้บริการจะพึ่งพาเทคโนโลยีมากขึ้น และการนำนวัตกรรมและเทคโนโลยีมาใช้ส่งเสริมสิ่งอำนวยความสะดวกให้ใช้งานได้อย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ทำให้สามารถแบ่งเบาและลดภาระของเจ้าหน้าที่ที่ให้บริการ นอกจากนั้นกระทรวงคมนาคมยังได้มีการส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาเพื่อนำเทคโนโลยี นวัตกรรม และระบบเทคโนโลยีอัจฉริยะต่าง ๆ ที่มีความก้าวหน้าอย่างรวดเร็ว มาปรับใช้ เพื่อสนับสนุนนโยบายของภาครัฐในการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม และส่งเสริมการผลิตของประเทศ

เป้าประสงค์

1) ขับเคลื่อนให้เกิดการพัฒนาและการบริหารจัดการ ตลอดจนการติดตามประเมินผลเทคโนโลยีและนวัตกรรมที่นำมาใช้อำนวยความสะดวกสำหรับคนทุกคน
2) กำหนดและสนับสนุนการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมที่เหมาะสมสำหรับคนพิการแต่ละประเภทและผู้สูงอายุเพื่ออำนวยความสะดวกให้คนทุกคนเข้าถึงและใช้บริการระบบขนส่งสาธารณะได้
3) ส่งเสริมให้เกิดการบูรณาการและความร่วมมือในการวิจัยและพัฒนา และการประยุกต์เทคโนโลยีหรือนวัตกรรมมาใช้เพื่ออำนวยความสะดวกในการเดินทางสำหรับคนพิการแต่ละประเภทและผู้สูงอายุ ทั้งในองค์กรภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคประชาสังคม และองค์กรวิชาชีพที่อยู่ในประเทศและระหว่างประเทศ

แผนงานและงบประมาณ

ประกอบด้วย แผนงาน และ โครงการ/มาตรการ/กิจกรรม ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนา ส่งเสริม และประยุกต์ใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมของสิ่งอำนวยความสะดวกด้านคมนาคมขนส่งสำหรับคนทุกคน ซึ่งสามารถแบ่งได้เป็น 26 แผนงาน ประกอบด้วย 29 โครงการ/มาตรการ/กิจกรรม ภายใต้ 4 กลยุทธ์ **รวมมูลค่าโครงการทั้งหมด 2,201.30 ล้านบาท** ได้แก่

กลยุทธ์ 4.1 พัฒนาศูนย์กลางฐานข้อมูลโครงสร้างสิ่งอำนวยความสะดวกและข้อมูลของผู้ใช้บริการ

ประกอบด้วย 6 แผนงาน 7 โครงการ

แผนงานที่ 4.1.1 การจัดทำฐานข้อมูลโครงสร้างพื้นฐานสิ่งอำนวยความสะดวกและฐานข้อมูลผู้ใช้บริการ (Big Data)

โครงการศึกษาจัดทำฐานข้อมูลโครงสร้างพื้นฐานสิ่งอำนวยความสะดวกด้านคมนาคมขนส่งและฐานข้อมูลผู้ใช้บริการ (Big Data) (สปค.)

แผนงานที่ 4.1.2 การพัฒนาฐานข้อมูลยานพาหนะของระบบขนส่งสาธารณะโครงการพัฒนาฐานข้อมูลยานพาหนะของระบบขนส่งสาธารณะ (ขบ. ขร. จท. กพท.)

แผนงานที่ 4.1.3 การพัฒนาฐานข้อมูลป้ายหยุดรถโดยสารประจำทางและสิ่งอำนวยความสะดวกที่จุดเชื่อมต่อการเดินทาง

โครงการพัฒนาฐานข้อมูลป้ายหยุดรถโดยสารประจำทางและสิ่งอำนวยความสะดวกที่จุดเชื่อมต่อการเดินทาง (ทล. ทช. ขบ.)

แผนงานที่ 4.1.4 การพัฒนาฐานข้อมูลสถานีบริการขนส่งและสิ่งอำนวยความสะดวกภายในสถานี

โครงการพัฒนาฐานข้อมูลสถานีบริการขนส่งและสิ่งอำนวยความสะดวกภายในสถานี (ขบ. ขร. จท. กพท.)

แผนงานที่ 4.1.5 การพัฒนาฐานข้อมูลผู้ใช้บริการที่เป็นกลุ่มคนพิการและผู้สูงอายุ

โครงการพัฒนาฐานข้อมูลผู้ใช้บริการที่เป็นกลุ่มคนพิการและผู้สูงอายุ (รฟท. รฟม. รฟฟท. จท. ทย. ทอท. บขส. ขสมก.)

แผนงานที่ 4.1.6 การศึกษาพัฒนาระบบแสดงสถานะสิ่งอำนวยความสะดวกในการเดินทางสำหรับคนทุกคนแบบเรียลไทม์ ประกอบด้วย 2 โครงการ

1) โครงการพัฒนาระบบแสดงสถานะของสิ่งอำนวยความสะดวกที่ให้บริการภายในสถานีบริการขนส่งแบบเรียลไทม์ (สปค.)

2) โครงการพัฒนาระบบแสดงสถานะของยานพาหนะในระบบขนส่งสาธารณะแบบเรียลไทม์ (สปค.)

กลยุทธ์ 4.2 พัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรมการเข้าถึงข้อมูลและข่าวสารเพื่อการเดินทางของคนทุกคน

ประกอบด้วย 3 แผนงาน 4 โครงการ

แผนงานที่ 4.2.1 การพัฒนาเว็บไซต์ตามมาตรฐาน Web Accessibility ของ World Wide Web Consortium (W3C) ประกอบด้วย 2 โครงการ

1) โครงการปรับปรุงเว็บไซต์การให้บริการการเดินทางตามมาตรฐาน W3C (ขบ. บขส. ขสมก. ทล. ทช. กทพ. ขร. รฟท. รฟม. รฟฟท. จท. ทย. ทอท. กพท. บกท. บทม. รทส. ทอส. สปค. สนข.)

2) โครงการพัฒนาเว็บไซต์แสดงข้อมูลการเดินทางโดยระบบขนส่งสาธารณะสำหรับคนทุกคน (สปค.)

แผนงานที่ 4.2.2 การพัฒนา Mobile Application สำหรับการให้บริการข้อมูลการเดินทางโดยระบบขนส่งสาธารณะสำหรับคนทุกคน

โครงการพัฒนา Mobile Application สำหรับการให้บริการข้อมูลการเดินทางโดยระบบขนส่งสาธารณะสำหรับคนทุกคน (สนข.)

แผนงานที่ 4.2.3 การพัฒนา Mobile Application สำหรับการใช้บริการสิ่งอำนวยความสะดวกภายใน สถานีบริการขนส่ง

โครงการพัฒนา Mobile Application สำหรับการใช้บริการสิ่งอำนวยความสะดวกภายในสถานีบริการขนส่ง (ขบ. บขส. รฟท. รฟม. รฟฟท. จท. ทย. ทอท.)

กลยุทธ์ 4.3 พัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรมช่วยเหลือสำหรับการเดินทางของคนทุกคน ประกอบด้วย 15 แผนงาน 14 โครงการ/2 มาตรการ

<u>กลุ่มเทคโนโลยีและนวัตกรรมช่วยเหลือเฉพาะสำหรับคนพิการทางการเห็น</u>

แผนงานที่ 4.3.1 การพัฒนาระบบนำทางที่ใช้ร่วมกับไม้เท้าสำหรับคนพิการทางการเห็น

โครงการพัฒนาระบบนำทางที่ใช้ร่วมกับไม้เท้าสำหรับคนพิการทางการเห็น (สนข.)

แผนงานที่ 4.3.2 การพัฒนาป้ายแบบมีเสียง Remote Infrared Audible Signs (RIAS) ภายในสถานีบริการขนส่ง

โครงการพัฒนาป้ายแบบมีเสียง Remote Infrared Audible Signs (RIAS) ภายในสถานีบริการขนส่ง (ขบ. บขส. รฟท. รฟม. รฟฟท. จท. ทย. ทอท.)

แผนงานที่ 4.3.3 การติดตั้งอุปกรณ์ช่วยเหลือนำทาง (Assistive Device) ภายในสถานีบริการขนส่งขนาดใหญ่

โครงการติดตั้งอุปกรณ์ช่วยเหลือนำทาง (Assistive Device) ภายในสถานีบริการขนส่งขนาดใหญ่ (ขบ. บขส. รฟท. รฟม. รฟฟท. จท. ทย. ทอท.)

<u>กลุ่มเทคโนโลยีและนวัตกรรมช่วยเหลือเฉพาะสำหรับคนพิการทางการเคลื่อนไหวหรือทางร่างกาย</u>

แผนงานที่ 4.3.4 การพัฒนาทางลาดสำเร็จรูปสำหรับวีลแชร์

โครงการพัฒนาทางลาดสำเร็จรูปสำหรับวีลแชร์ (ขสมก. บขส. รฟท. รฟม. รฟฟท. จท.)

<u>กลุ่มเทคโนโลยีและนวัตกรรมช่วยเหลือเฉพาะสำหรับคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย</u>

แผนงานที่ 4.3.5 การพัฒนาป้ายและระบบการให้ข้อมูลการเดินทางสำหรับคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย

โครงการพัฒนาป้ายและระบบการให้ข้อมูลการเดินทางสำหรับคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย (ขบ. ทล. ทช. ขร. จท. กพท.)

แผนงานที่ 4.3.6 การติดตั้งระบบบริการถ่ายทอดการสื่อสารผ่านตู้ TTRS และ Video Phone ประกอบด้วย 2 โครงการ

1) โครงการติดตั้งตู้ TTRS ที่สถานีบริการขนส่ง (ขบ. บขส. รฟท. รฟม. รฟฟท. จท. ทย. ทอท.)
2) โครงการติดตั้งเครื่องโทรศัพท์วีดีโอที่สถานีบริการขนส่ง (ขบ. บขส. รฟท. รฟม. รฟฟท. จท. ทย. ทอท.)

<u>กลุ่มเทคโนโลยีและนวัตกรรมช่วยเหลือสำหรับการเดินทางของคนทุกคนที่สามารถเริ่มดำเนินการได้ในระยะเร่งด่วน - ระยะสั้น</u>

แผนงานที่ 4.3.7 การพัฒนาระบบ Mobile Help สำหรับช่วยเหลือผู้ใช้บริการระบบขนส่งสาธารณะในกรณีฉุกเฉิน

โครงการพัฒนาระบบ Mobile Help สำหรับช่วยเหลือผู้ใช้บริการระบบขนส่งสาธารณะในกรณีฉุกเฉิน (สนข.)

แผนงานที่ 4.3.8 การพัฒนาระบบตรวจสอบและสำรองที่จอดรถที่สถานีบริการขนส่ง
โครงการพัฒนาระบบตรวจสอบและสำรองที่จอดรถที่สถานีบริการขนส่ง (ขบ. ขร. จท. กพท.)

แผนงานที่ 4.3.9 การศึกษาเพื่อพัฒนาระบบบริการพิเศษรับ-ส่งจากสถานีบริการขนส่งถึงที่พักอาศัย (Door to Door Service)

โครงการศึกษาและพัฒนาระบบบริการพิเศษรับ-ส่งจากสถานีบริการขนส่งถึงที่พักอาศัย (Door to Door Service) (ขบ.)

แผนงานที่ 4.3.10 การติดตั้งระบบนำทาง (Navigation) ในยานพาหนะ

โครงการติดตั้งระบบนำทาง (Navigation) ในยานพาหนะ (บขส. รฟท.)

แผนงานที่ 4.3.11 การติดตั้งสัญญาณไฟกะพริบตามป้ายหยุดรถโดยสารประจำทางตามเส้นทาง ในความรับผิดชอบของกระทรวงคมนาคม

โครงการติดตั้งสัญญาณไฟกะพริบตามป้ายหยุดรถโดยสารประจำทางตามเส้นทางในความรับผิดชอบของกระทรวงคมนาคม (ทล. ทช.)

<u>กลุ่มเทคโนโลยีและนวัตกรรมช่วยเหลือสำหรับการเดินทางของคนทุกคนที่สามารถเริ่มดำเนินการได้ในระยะกลาง-ระยะยาว</u>

แผนงานที่ 4.3.12 การศึกษาและพัฒนาสมาร์ทการ์ดอำนวยความสะดวกในการเดินทางโดยระบบขนส่งสาธารณะสำหรับคนพิการและผู้สูงอายุ

โครงการศึกษาและพัฒนาสมาร์ทการ์ดในการอำนวยความสะดวกในการเดินทางโดยระบบขนส่งสาธารณะสำหรับคนพิการและผู้สูงอายุ (สนข.)

แผนงานที่ 4.3.13 การพัฒนาเทคโนโลยีหุ่นยนต์และปัญญาประดิษฐ์ (Artificial Intelligence : AI) ในการให้ความช่วยเหลือแก่ผู้โดยสาร

โครงการพัฒนาเทคโนโลยีหุ่นยนต์และปัญญาประดิษฐ์ (Artificial Intelligence : AI) ในการให้ความช่วยเหลือแก่ผู้โดยสาร (สนข.)

แผนงานที่ 4.3.14 การกำหนดแนวทางในการจัดทำระบบบริการนำทาง (Wayfinding System) สำหรับคนทุกคนภายในสถานีบริการขนส่งและพื้นที่ชุมชนโดยรอบ

มาตรการกำหนดแนวทางในการจัดทำระบบบริการนำทาง (Way finding System) สำหรับคนทุกคนภายในสถานีบริการขนส่งและพื้นที่ชุมชนโดยรอบ (สนข.)

แผนงานที่ 4.3.15 การกำหนดแนวทางในการจัดทำระบบบริการช่วยเหลือการเดินทางอัจฉริยะสำหรับคนทุกคน (ITS and Assistive Technologies)

มาตรการกำหนดแนวทางในการจัดทำระบบบริการช่วยเหลือการเดินทางอัจฉริยะสำหรับคนทุกคน (ITS and Assistive Technologies) (สนข.)

กลยุทธ์ 4.4 บูรณาการความร่วมมือระหว่างหน่วยงานวิจัยด้านเทคโนโลยีและนวัตกรรมที่เกี่ยวข้อง

ประกอบด้วย 2 แผนงาน 1 โครงการ/1 กิจกรรม

แผนงานที่ 4.4.1 การประยุกต์ใช้งานวิจัยด้านเทคโนโลยีและนวัตกรรมที่ช่วยเพิ่มประสิทธิภาพของสิ่งอำนวยความสะดวกในการเดินทางสำหรับคนทุกคน

กิจกรรมส่งเสริมการประยุกต์ใช้งานวิจัยด้านเทคโนโลยีและนวัตกรรมที่ช่วยเพิ่มประสิทธิภาพของสิ่งอำนวยความสะดวกในการเดินทางสำหรับคนทุกคน (สนข.)

แผนงานที่ 4.4.2 การประยุกต์ใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมในการให้บริการการเดินทางสำหรับคนทุกคนจากต่างประเทศ

โครงการส่งเสริมการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมในการให้บริการการเดินทางสำหรับคนทุกคนจากต่างประเทศ (สนข.)

สรุปจำนวนแผนงานในรายละเอียดระดับกลยุทธ์ภายใต้แผนปฏิบัติการฯ จำแนกโดยวิธีนับปีที่สิ้นสุดการดำเนินการของ โครงการ/มาตรการ/กิจกรรมต่าง ๆ ของแต่ละแผนงาน ได้แสดงดัง **ตารางที่ 2 - 3**

ตารางที่ 2 - 3 จำนวนแผนงานสำหรับแผนปฏิบัติการด้านการพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกด้านคมนาคมขนส่งสำหรับคนทุกคน (พ.ศ. 2564 - 2580) จำแนกในระดับกลยุทธ์

แนวทางการพัฒนา	กลยุทธ์	จำนวนแผนงานแยกตามระยะเวลาสิ้นสุดการดำเนินการ				รวมทั้งหมด (แผนงาน)
		2564 - 2565	2566 - 2570	2571 - 2575	2576 - 2580	
แนวทางการพัฒนาที่ 1 : ด้านการพัฒนานโยบายและกฎหมายด้านคมนาคมขนส่งสำหรับคนทุกคน	กลยุทธ์ที่ 1.1	2	-	-	1	3
	กลยุทธ์ที่ 1.2	1	-	-	1	2
	กลยุทธ์ที่ 1.3	-	1	-	-	1
รวม		**3**	**1**	**-**	**2**	**6**
แนวทางการพัฒนาที่ 2 : ด้านการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและระบบการบริการด้านคมนาคมขนส่งสำหรับคนทุกคน	กลยุทธ์ที่ 2.1	-	1	3	-	4
	กลยุทธ์ที่ 2.2	-	-	-	4	4
	กลยุทธ์ที่ 2.3	1	-	-	4	5
	กลยุทธ์ที่ 2.4	1	-	-	5	6
	กลยุทธ์ที่ 2.5	-	-	-	4	4
รวม		**2**	**1**	**3**	**17**	**23**
แนวทางการพัฒนาที่ 3 : ด้านการพัฒนาบุคลากรและองค์กรด้านคมนาคมขนส่งสำหรับคนทุกคน	กลยุทธ์ที่ 3.1	-	-	1	1	2
	กลยุทธ์ที่ 3.2	-	-	-	5	5
	กลยุทธ์ที่ 3.3	-	-	-	2	2
	กลยุทธ์ที่ 3.4	-	-	-	2	2
รวม		**-**	**-**	**1**	**10**	**11**

แนวทางการพัฒนา	กลยุทธ์	จำนวนแผนงานแยกตามระยะเวลาสิ้นสุดการดำเนินการ				รวมทั้งหมด (แผนงาน)
		2564 - 2565	2566 - 2570	2571 - 2575	2576 - 2580	
แนวทางการพัฒนาที่ 4 : ด้านการพัฒนาส่งเสริมและประยุกต์ใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมของสิ่งอำนวยความสะดวกด้านคมนาคมขนส่งสำหรับคนทุกคน	กลยุทธ์ที่ 4.1	-	-	5	1	6
	กลยุทธ์ที่ 4.2	-	-	-	3	3
	กลยุทธ์ที่ 4.3	2	6	2	5	15
	กลยุทธ์ที่ 4.4	-	-	-	2	2
รวม		**2**	**6**	**7**	**11**	**26**
รวมทั้งหมด		**7**	**8**	**11**	**40**	**66**

หมายเหตุ : พิจารณาจากปีที่สิ้นสุดการดำเนินการ

สรุปงบประมาณจำแนกตามแนวทางการพัฒนา

แผนปฏิบัติการด้านการพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกด้านคมนาคมขนส่งสำหรับคนทุกคน (พ.ศ. 2564 - 2580) มีความสอดคล้องตามแผนพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกด้านคมนาคมขนส่งสำหรับคนทุกคน และอยู่ภายใต้ช่วงระยะเวลาของ ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2561-2580) โดยมีกรอบวงเงินลงทุนในระหว่างปี พ.ศ. 2564 - 2580 รวมทั้งสิ้น **10,889.90 ล้านบาท** ซึ่งแบ่งระยะของการลงทุนออกเป็นช่วง ๆ โดย ช่วงที่ 1 พ.ศ. 2564 - 2565 (ระยะเร่งด่วน) มีระยะเวลาของช่วงการลงทุน 2 ปี และในส่วนของช่วงที่ 2 พ.ศ. 2566 - 2570 (ระยะสั้น) ช่วงที่ 3 พ.ศ. 2571 - 2575 (ระยะกลาง) และช่วงที่ 4 พ.ศ. 2576 - 2580 (ระยะยาว) ซึ่งจะมีระยะเวลาของช่วงการลงทุนช่วงละ 5 ปี ทั้งนี้ได้แสดงงบประมาณที่ใช้จำแนกตามแนวทางการพัฒนาแต่ละด้านใน **ตารางที่ 2 - 4** โดยแนวทาง การพัฒนาที่ต้องใช้เงินลงทุนสูงที่สุด ได้แก่ แนวทางการพัฒนาที่ 2 ด้านการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและระบบการบริการด้านคมนาคมขนส่งสำหรับคนทุกคน โดยคาดว่าจะต้องใช้เงินลงทุน 7,446.10 ล้านบาท

ตารางที่ 2 – 4 ประมาณการกรอบวงเงินลงทุนแผนงานจำแนกตามแนวทางการพัฒนาแต่ละด้าน

หน่วย : ล้านบาท

แนวทางการพัฒนา	กรอบวงเงินรวม (ล้านบาท)	งบประมาณที่ใช้ในแต่ละช่วงระยะของแผน			
		เร่งด่วน (2564-2565)	สั้น (2566-2570)	กลาง (2571-2575)	ยาว (2576-2580)
แนวทางการพัฒนาที่ 1 ด้านการพัฒนานโยบายและกฎหมายด้านคมนาคมขนส่งสำหรับคนทุกคน	**25.00**	9.50	8.50	3.50	3.50
แนวทางการพัฒนาที่ 2 ด้านการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและระบบการบริการด้านคมนาคมขนส่งสำหรับคนทุกคน	**7,446.10**	1,421.30	2,911.60	2,266.30	846.90
แนวทางการพัฒนาที่ 3 ด้านการพัฒนาบุคลากรและองค์กรด้านคมนาคมขนส่งสำหรับคนทุกคน	**1,217.50**	80.00	377.50	382.50	377.50
แนวทางการพัฒนาที่ 4 ด้านการพัฒนา ส่งเสริม และประยุกต์ใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมของสิ่งอำนวยความสะดวกด้านคมนาคมขนส่งสำหรับคนทุกคน	**2,201.30**	122.30	844.00	770.00	465.00
รวม	**10,889.90**	**1,633.10**	**4,141.60**	**3,422.30**	**1,692.90**

7. การติดตามและประเมินผลโครงการ

ประกอบด้วย 2 ส่วน คือ การติดตาม และ การประเมินผล

1) การติดตามเป้าหมายของผลการดำเนินงานของโครงการ

2) การประเมินผลสัมฤทธิ์ของโครงการ

1) กรอบระยะเวลาการติดตามและประเมินผล

- **การติดตามการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการด้านการพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกด้านคมนาคมขนส่งสำหรับคนทุกคน (พ.ศ. 2564 - 2580)**
  - การติดตามความก้าวหน้ารายไตรมาสทุก 3 เดือน (ตามปีงบประมาณ) ซึ่งเป็นการติดตามความก้าวหน้า ระยะเวลาของแผนงานโครงการ
  - การติดตามความก้าวหน้าและรายงานสรุปผลแผนปฏิบัติการรายปี ซึ่งเป็นการติดตามความก้าวหน้า ระยะเวลาของแผนงานโครงการประจำปี ตัวชี้วัด ผลผลิต และสรุปประเด็นปัญหาและอุปสรรค พร้อมทั้งนำเสนอแนวทางการแก้ปัญหาเพื่อให้แผนปฏิบัติการเป็นไปตามเป้าหมาย
  - จัดทำสรุปผลการดำเนินงานการติดตามความก้าวหน้าและรายงานสรุปผลแผนปฏิบัติการในแต่ละตัวชี้วัด และนำเสนอข้อมูลการติดตามผลฯ ต่อกระทรวงคมนาคม หรืออื่น ๆ ประจำทุก 3 เดือน และทุกสิ้นปี เพื่อทราบและพิจารณาดำเนินการต่อไป
- **การประเมินการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการด้านการพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกด้านคมนาคมขนส่งสำหรับคนทุกคน (พ.ศ. 2564 - 2580)** เป็นการประเมินผลสัมฤทธิ์ของแผนงานโครงการหรือกิจกรรมเมื่อสิ้นสุดระยะเวลาของแผนในแต่ละช่วง (สิ้นปี 2565, 2570, 2575, 2580)

  การประเมินผลสัมฤทธิ์ของแผนกลยุทธ์เมื่อสิ้นระยะเวลาของแผนในแต่ละช่วง ได้แก่ 1) แผนระยะเร่งด่วน (พ.ศ. 2564 - 2565) 2) แผนระยะสั้น (พ.ศ. 2566 - 2570) 3) แผนระยะกลาง (พ.ศ. 2571 - 2575) และ 4) แผนระยะยาว (พ.ศ. 2576 - 2580) เพื่อวิเคราะห์ สรุปผลการดำเนินแผนกลยุทธ์และผลสำเร็จที่เกิดขึ้น รวมถึงการทบทวนเป้าหมายและกลยุทธ์หลักให้มีความเหมาะสมต่อไป

- ทำการประเมินผลแผนฯ แผนงานโครงการหรือกิจกรรมในแต่ละยุทธศาสตร์ตามเป้าประสงค์ของแต่ละกลยุทธ์ โดยนำข้อมูลการติดตามมาวิเคราะห์ตามผลสรุปการคำนวณและตัวชี้วัดว่าบรรลุเป็นไปตามค่าเป้าหมายหรือไม่

- จัดทำรายงาน “ผลการประเมินการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการด้านการพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกด้านคมนาคมขนส่งสำหรับคนทุกคน” จะเป็นเครื่องมือที่ใช้ในการประเมินผลเพื่อพิจารณาถึงผลสัมฤทธิ์ของแผนพัฒนาฯ ในภาพรวม ซึ่งต้องครอบคลุมด้านการใช้งบประมาณ ประโยชน์ของแผนงานโครงการ หรือกิจกรรมที่ได้รับ สรุปประเด็นปัญหาแนวทางแก้ไข และข้อเสนอแนะ เพื่อเป็นประโยชน์ในจัดทำแผนพัฒนาฯ ในช่วงแผนระยะถัดไป

2) เกณฑ์การประเมินผลแผนยุทธศาสตร์

เกณฑ์การติดตามการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการด้านการพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกด้านคมนาคมขนส่งสำหรับคนทุกคน (พ.ศ. 2564 - 2580) โดยการติดตามผลการดำเนินงานแต่ละเป้าหมายของแผนปฏิบัติการฯ จะแบ่งออกเป็น 5 ระดับ ดังนี้

ระดับ 5 หมายถึง เกินเป้าหมาย หรือบรรลุเป้าหมายได้ก่อนเวลาที่กำหนด

ระดับ 4 หมายถึง บรรลุเป้าหมายได้ภายในเวลาที่กำหนด

ระดับ 3 หมายถึง มีความก้าวหน้า แต่ยังไม่บรรลุเป้าหมาย

ระดับ 2 หมายถึง มีแผนงาน แต่ยังไม่ได้ปฏิบัติ

ระดับ 1 หมายถึง ไม่มีความก้าวหน้า

เกณฑ์การประเมินการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการด้านการพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกด้านคมนาคมขนส่งสำหรับคนทุกคน (พ.ศ. 2564 - 2580)

การประเมินผลแผนยุทธศาสตร์จำเป็นต้องมีตัวชี้วัด (KPI) เพื่อใช้เป็นกรอบในการติดตามและประเมินผลที่ต้องสามารถวัดได้ในเชิงปริมาณ มีความท้าทาย และสามารถนำพาไปสู่เป้าหมายที่กำหนดไว้ได้ ประกอบด้วยร่างตัวชี้วัดทั้งสิ้น 5 ตัว แยกตามยุทธศาสตร์ ดังนี้

ตัวชี้วัดที่ 1 ระดับความสำเร็จของการดำเนินการตามนโยบายและแผนการพัฒนาและจัดสิ่งอำนวยความสะดวกด้านคมนาคมเพื่อคนทุกคน

ตัวชี้วัดที่ 2

ตัวชี้วัดที่ 2.1 ร้อยละความพึงพอใจของผู้ใช้บริการสิ่งอำนวยความสะดวกด้านคมนาคมขนส่งเพื่อคนทุกคนที่มีต่อโครงสร้างพื้นฐานด้านคมนาคมขนส่ง และยานพาหนะที่ได้รับการปรับปรุง ให้ได้มาตรฐานสำหรับคนทุกคนของแต่ละหน่วยงานที่ให้บริการในสังกัดกระทรวงคมนาคม

ตัวชี้วัดที่ 2.2 ระดับความสำเร็จของร้อยละเฉลี่ยในการบรรลุเป้าหมายตามแผนปฏิบัติการประจำปีที่เกี่ยวข้องกับการจัดสิ่งอำนวยความสะดวกด้านคมนาคมขนส่งเพื่อคนทุกคนของหน่วยงาน ในสังกัดกระทรวงคมนาคม

ตัวชี้วัดที่ 3 สัดส่วนของหน่วยงานที่มีบุคลากรผ่านการอบรมและผ่านเกณฑ์คิดเป็นร้อยละ 80 ขึ้นไป เทียบกับจำนวนบุคลากรทั้งหมดของหน่วยงานในด้านความรู้เกี่ยวกับการจัดสิ่งอำนวยความสะดวก การออกแบบ การช่วยเหลือ การบริการสำหรับคนทุกคน และการประเมินตรวจสอบมาตรฐาน

ตัวชี้วัดที่ 4 จำนวนโครงการด้านคมนาคมขนส่งที่มีการจัดสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับคนทุกคนโดยใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมช่วยเหลือเรื่องการเดินทาง และการเข้าถึงข้อมูลและข่าวสารของคนทุกคน

คำย่อ

หน่วยงาน	ตัวย่อ
กระทรวงคมนาคม	คค.
สำนักงานนโยบายและแผนการขนส่งและจราจร	สนข.
สำนักงานปลัดกระทรวงคมนาคม	สปค.
กรมการขนส่งทางบก	ขบ.
กรมการขนส่งทางราง	ขร.
บริษัท ขนส่ง จำกัด	บขส.
องค์การขนส่งมวลชนกรุงเทพ	ขสมก.
กรมเจ้าท่า	จท.
กรมทางหลวง	ทล.
กรมทางหลวงชนบท	ทช.
การทางพิเศษแห่งประเทศไทย	กทพ.
การรถไฟแห่งประเทศไทย	รฟท.
การรถไฟฟ้าขนส่งมวลชนแห่งประเทศไทย	รฟม.
บริษัท รถไฟฟ้า ร.ฟ.ท. จำกัด	รฟฟท.
กรมท่าอากาศยาน	ทย.
สถาบันการบินพลเรือน	สบพ.
สำนักงานการบินพลเรือนแห่งประเทศไทย	กพท.
บริษัท ท่าอากาศยานไทย จำกัด (มหาชน)	ทอท.
บริษัท การบินไทย จำกัด (มหาชน)	บกท.
บริษัท ไทยสมายล์แอร์เวย์ จำกัด	บทม.
บริษัท โรงแรมท่าอากาศยานสุวรรณภูมิ จำกัด	รทส.
บริษัท ไทย-อะมาดิอุส เซาท์อีสต์ เอเชีย จำกัด	ทอส.
กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์	พม.
กรมกิจการผู้สูงอายุ	ผส.
กรมส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ	พก.
กรมกิจการเด็กและเยาวชน	ดย.
กรมโยธาธิการและผังเมือง	ยผ.
กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น	สถ.
สำนักงบประมาณ	สงป.
กระทรวงการคลัง	กค.
กระทรวงอุตสาหกรรม	อก.
กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา	กก.
กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม	ดศ.
กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	วท.
กระทรวงศึกษาธิการ	ศธ.
สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ	สวทช.

คำย่อ (ต่อ)

หน่วยงาน	ตัวย่อ
สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ	สศช.
กรุงเทพมหานคร	กทม.
สำนักงานกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการส่วนท้องถิ่น	กบท.
สำนักงานคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ	กสทช.

คณะกรรมการพิจารณารายงานการศึกษาโครงการศึกษาจัดทำแผนแม่บทพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกด้านคมนาคมขนส่งสำหรับคนทุกคน

1. ผู้อำนวยการสำนักงานโยบายและแผนการขนส่งและจราจร

นายชยธรรม์ พรหมศร

2. สำนักงานปลัดกระทรวงคมนาคม

2.1 นายปริยะ เวสสบุตร

2.2 นางสาวปุณิกา จันเทวี

3 กรมการขนส่งทางบก

3.1 นางชะไมพร โชติมาโนช

3.2 นายพสุ สุทธิกุล

4 กรมเจ้าท่า

นายดนัย คำนึงเนตร

5 กรมท่าอากาศยาน

5.1 นายธเนศ วัฒนโสภา

5.2 นายกรกช พระสว่าง

6 กรมการขนส่งทางราง

6.1 นางสาวเพ็ญศรี เหลืองอร่ามศรี

6.2 นางสาวระเบียบ คงนันทะ

7 การรถไฟแห่งประเทศไทย

7.1 นายวันชัย แผ่นผา

7.2 นายศักดิ์ชัย ทรัพย์ใจเที่ยง

7.3 นายยงยุทธ ครองยุติ

8 การรถไฟฟ้าขนส่งมวลชนแห่งประเทศไทย

8.1 นายธนัญชัย ปคุณวรกิจ

8.2 นายสุรนาท คำฟู

8.3 นายเอกวี อุชชิน

8.4 นายจิตตฤณ ชูชาติ

8.5 นางสาวเกตุษฎา พรประสิทธิ์

8.6 นายทาธฤษ ไทพิทักษ์

9 สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ

9.1 นายณัฐนันท์ ทัดพิทักษ์กุล

9.2 นางสิริลักษณ์ ลักษมีวณิชย์

10 **สมาคมสภาผู้สูงอายุแห่งประเทศไทย**
ในพระราชูปถัมภ์สมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี
นางธิดา ศรีไพพรรณ์

11 **สมาคมสภาคนพิการทุกประเภทแห่งประเทศไทย**
นายชัยพร ภูผารัตน์

12 **สมาคมสถาปนิก ในพระบรมราชูปถัมภ์**
นายทรงพจน์ สายสืบ

13 **สหพันธ์แรงงานคนพิการไทย**
นายชีวานนท์ พรรัตน์ธนิกกุล

คณะกรรมการตรวจรับพัสดุในงานจ้างที่ปรึกษาโครงการศึกษาจัดทำแผนแม่บท
พัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกด้านคมนาคมขนส่งสำหรับคนทุกคน

1. นายปัญญา ชูพานิช ประธานกรรมการ
   รองผู้อำนวยการสำนักงานนโยบายและแผนการขนส่งและจราจร
2. นายยืนยง ตั้งเปรมศรี กรรมการ
   ผู้อำนวยการสำนักแผนงาน
3. นายเริงศักดิ์ ทองสม กรรมการ
   ผู้อำนวยการกองพัฒนาระบบการขนส่งและจราจร
4. นางสาวลักษณวดี ธนามี กรรมการ
   ผู้อำนวยการศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศการขนส่งและจราจร
5. นางสาวพิมพรรณ ชุ่มเพ็งพันธุ์ กรรมการ
   ผู้เชี่ยวชาญด้านวิเคราะห์นโยบายและแผน (ด้านความปลอดภัย)
   สำนักแผนความปลอดภัย
6. นางสาวพนิดา เขียวงามดี กรรมการ
   นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการพิเศษ
   สำนักแผนงาน
7. นายพรชัย สุตันไชยนนท์ กรรมการและเลขานุการ
   หัวหน้ากลุ่มขนส่งสาธารณะและสิ่งอำนวยความสะดวก
   กองพัฒนาระบบการขนส่งและจราจร
8. นางสาวดวงพร สะภูมี ผู้ช่วยเลขานุการ
   นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ
   กองพัฒนาระบบการขนส่งและจราจร
9. นายสรายุทธ สินธุระหัฐ ผู้ช่วยเลขานุการ
   วิศวกรโยธาปฏิบัติการ
   กองพัฒนาระบบการขนส่งและจราจร
10. นายอัจฉริยะ แจ้งฉาย ฝ่ายเลขานุการ
    วิศวกรปฏิบัติการ.
    กองพัฒนาระบบการขนส่งและจราจร
11. นางสาวณัฏฐิรา ซ้ายคล้าย ฝ่ายเลขานุการ
    นักวิเคราะห์นโยบายและแผนปฏิบัติการ
    กองพัฒนาระบบการขนส่งและจราจร
12 นางสาวอารียา ปานขวัญ ฝ่ายเลขานุการ
    นักวิเคราะห์นโยบายและแผนปฏิบัติการ
    กองพัฒนาระบบการขนส่งและจราจร

คณะที่ปรึกษา

ผู้จัดการโครงการ	ดร.นครินทร์ สัทธรรมนุวงศ์
รองผู้จัดการโครงการด้านการขนส่ง	นายพงศ์ทวี เลิศปัญญาวิทย์
รองผู้จัดการโครงการด้านการวางแผน	ดร.พัณณ์ชิตา หิรัณย์ชนาสิน
ผู้เชี่ยวชาญด้านการวางแผนการขนส่ง	รศ. ดร. สุพรชัย อุทัยนฤมล
ผู้เชี่ยวชาญด้านวิศวกรรมขนส่งและจราจร	ดร. ธีรพจน์ ศิริไพโรจน์
ผู้เชี่ยวชาญด้านฐานข้อมูล	รศ. ดร. วชิรศักดิ์ วานิชชา
ผู้เชี่ยวชาญด้านวิศวกรรมแมคคาทรอนิกส์	ดร. จักร จันทลักขณา
ผู้เชี่ยวชาญด้านวิศวกรรมโยธา	ดร. ชูชัย สุจิวรกุล
ผู้เชี่ยวชาญด้านเทคโนโลยีและสารสนเทศ	ดร. สุรพันธ์ เมฆนาวิน
ผู้เชี่ยวชาญด้านสถาปัตยกรรม	ดร. พรหมปพร นวลแสง
ผู้เชี่ยวชาญด้านคนพิการ	ดร. ธมนิฏฐ์ ชาญจรัสพงศ์
ผู้เชี่ยวชาญด้านผู้สูงอายุ	ศ. ระพีพรรณ คำหอม
ผู้เชี่ยวชาญด้านเศรษฐศาสตร์/การเงิน/การลงทุน	ผศ. ดร. จิระ บุรีคำ
ผู้เชี่ยวชาญด้านกฎหมายและสิทธิของคนพิการและผู้สูงอายุ	ผศ. ดร. มาตาลักษณ์ ออรุ่งโรจน์
ผู้เชี่ยวชาญด้านการประชาสัมพันธ์	ดร. ปรัชญา สังข์สมบูรณ์
ผู้เชี่ยวชาญด้านการมีส่วนร่วมของประชาชน	ผศ. ดร. ปิ่นปินัทธ์ จ่าดา